

PERIODICALS

Kultūrinių darželių metinė šventė
Cleveland, OH – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Lietuvių ir lenkų santykiai – 2
- Nepatogūs klausimai – 3
- PLC gegužinė – 4
- Veikla, kurios galimybės – bekraštės – 5
- „Skaitybės kelias“ – 6
- „Balta drobulė“ – Kauno dramos teatre – 8
- „Mūsų stalui“ – 8
- Senelio sesers pėdsakais Amerikoje – 12
- Paskutinė kadencija (60) – 13
- Šilinės atlaidai Šiluvoje – 15

Valiutų santykis
1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

Lietuvos ambasadoje – dėmesys laisvei

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Tragiškų 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykių New York, Washington ir Pennsylvania valstijoje įvykių išvakarėse, 2012 m. rugsėjo 10 d., Lietuvos ambasadoje JAV surengtas laisvės idėjas ir demokratines vertybes išaukštinantis renginys, kuriame dalyvavo JAV Kongreso nariai, administracijos atstovai, užsienio šalių ambasadoriai, svarbių demokratinės plėtros srityje dirbančių JAV nevyriausybinių institutų vadovai, Baltijos šalių, Ukrainos ir Kubos bendruomenių atstovai. Renginio garbės viešnia buvo JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkė Ileana Ros-Lehtinen, ambasadoje pasakiusi emocionalią kalbą apie buvusių ir esamų pavergtų tautų viltį ištrūkti į laisvę.

Lietuvos ambasadorius Žygmantas Pavilionis sakė, kad ilgus okupacijos metus savotiška laisvos Lietuvos sala buvusi ambasada Washington kaip niekas kitas simbolizuoja nemirštas laisvės idėjas. Ambasadorius Ž. Pavilionis kartu su Jungtinio Baltijos-Amerikos komiteto (JBANC) vadovu Karl Altai papra-

JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininkė I. Ros-Lehtinen (viduryje) su Lietuvos ambasadoriumi JAV Ž. Pavilioniu (k.) ir ambasados įgaliotuoju ministru Rolandu Kačinsku renginio, vykusio Lietuvos ambasadoje JAV, metu. Lietuvos diplomatai apsirengę tradiciniais kubiečių vyriškiais marškiniais „Guayabera“, tokiu būdu pagerbdami iš Kubos kilusią įtakingą JAV politikę I. Ros-Lehtinen. LR ambasados JAV nuotr.

šė susirinkusiųjų dalyvių ir jų atstovaujamų institucijų paramos kreipimuisi į JAV Kongresą su prašymu rugpjūčio 23-iąją oficialiai minėti Juodojo kaspino dieną, kaip tai yra daroma Europos Sąjungoje bei Kanadoje.

Renginyje taip pat kalbėjo JAV Kongreso narys Mario Diaz-Balart, Vengrijos ambasadorius György Szapáry, kandidato į JAV prezidentus M. Romney patarėja užsienio politikos klausimais Paula Dobriansky, kiti aukšti pareigūnai.

Paskirta ambasadorė ryšiams su Pasaulio Lietuvių Bendruomene

Vilnius (Delfi.lt) – Siekiant sustiprinti ryšius su užsienio lietuvių organizacijomis, Gintė Damušytė paskirta ambasadore ryšių su Pasaulio Lietuvių Bendruomene (PLB) klausimams. „Ambasadorės diplomatinė patirtis ir užsienio lietuvių reikalų žinojimas sustiprins Užsienio reikalų ministerijos ir PLB bendradarbiavimą“, – ambasadorės paskyrimą komentavo Lietuvos diplomatijos vadovas Audronius Ažubalis. Šiuo paskyrimu siekiama įtraukti užsienio lietuvių bendruomenes į „Globalios Lietuvos“ programos įgyvendinimą, aktyviau plėtoti užsienio lietuvių edukacinius ir švietėjiškus projektus, telkti išeivijos paramą Lietuvai strateginiais klausimais.

Bendradarbiaujant su PLB valdyba bus rengiamasi Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 80-ųjų metinių minėjimui visame pasaulyje 2013 metais, Pasaulio lietuvių vienybės dienos renginiams, bus siekiama įtraukti užsienio lietuvius į Lietuvos valstybingumo šimtmečio minėjimo renginius, skatinti užsienio lietuvių ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimą.

Projektas pelnė pasaulio aplinkosaugininkų pripažinimą

Kaunas (ELTA) – Rio de Žaneire (Brazilija) RIO+20 Jungtinių Tautų konferencijoje dėl darnios plėtros paskelbus 2012 m. Pasaulinės aplinkos apsaugos dienos konkurso rezultatus, džiugi žinia atskriejo į Kauno rajoną. Šiame pasauliniame konkurse buvo pateikta daugiau nei 1,700 projektų iš 117 šalių. Šlienavos pagrindinės mokyklos projektas „Trijų P taisyklė: pakuočių mažinimas, pakartotinis panaudojimas, perdirbimas“ konkurse pripažintas geriausiu. Projekto autorės – mokytojos Onutė Gervienė ir Jurgita Vingilienė. Nugalėtojus konferencijoje pristatė Maurice Strong, pirmasis JT Aplinkos apsaugos programos vykdomasis direktorius ir pirmojo JT Pasaulio viršūnių susitikimo generalinis sekretorius.

Šlienavos mokykla apdovanota projekto „Žemė ir ekologijos bei aplinkosaugos organizacijos (angl. Project Earthand Ecologyand Environment, Inc.) nugalėtojo diplomu. Tai – ypatingo įvertinimo ženklas, skiriamas už meistriškumą rengiant bei įgyvendinant aplinkosaugos projektus. Aktyviausiai projekte dirbę mokiniai – D. Šalnaitė, R. Ragauskaitė, U. Navickaitė, J. Zareckas, A. Čiukšytė, R. Čiukšytė, M. Vazgytė – apdovanoti dalyvių diplomais.

LR generalinio konsulo Čikagoje pareigas pradėjo eiti Marijus Gudynas

Čikaga (LR generalinio konsulato Čikagoje info) – Nuo šių metų rugsėjo 10 d. Lietuvos Respublikos (LR) generaliniu konsulu Čikagoje pradėjo dirbti Marijus Gudynas, kuris pakeitė kadenciją baigusią kolegę Skaistę Aniulienę.

Marijus Gudynas LR diplomatinėje tarnyboje dirba nuo 2005 metų. 1997–1999 m. – Kauno rajono savivaldybės Tarybos sekretorius. 1999–2003 m. – regioninės plėtros atašė LR nuolatinėje misijoje prie Europos Sąjungos (Lietuvai derantis dėl narystės ES). 2003–2005 m. – Vidaus reikalų ministerijos Regioninės politikos departamento direktoriaus pavaduotojas. 2005–2006 m. – ministras patarėjas LR ambasadoje Baltarusijos Respublikoje. 2006–2012 m. – Užsienio reikalų ministerijos Baltarusijos skyriaus vedėjas, Rytų kaimynystės politikos departamento direktoriaus pavaduotojas, vėliau – departamento direktorius. Generalinis konsulas M. Gudynas į Čikagą atvyko kartu su žmona Gintarija ir keturiais vaikais.

Redakcijos žodis

Nežinau, ar skaitytojai žino, ar ne, tačiau kalbama, kad rugsėjo 12 d. JAV – viršininko ir pavaldinio susikeitimo diena. Gudriai sugalvota – susikeičia viršininkas su pavaldiniu ir pažvelgia į pasaulį kitomis akimis, įsitikina, ar tikrai svetimas kailis šiltesnis. Kaip dažnai mes manome – būčiau viršininkas, įmonės klausimus visai kitaip spręščiau. Vis dėlto ne kiekvienas tampa geru vadovu ir moka kolektyvą stumti į priekį. Vadovaujamą darbą dirbantis žmogus turi pasižymėti tam tikromis savybėmis. Tik štai kokiomis, atsakyti ne taip jau lengva – nėra vienos savybės, kuri apibūdintų vadovus. Juo labiau, kad kartais vadovavimo sėkmę lemia ne asmeninės savybės. Vadovu tampama tiesiog atsidūrus tinkamoje vietoje tinkamu laiku. Tad gal ir neblogai būtų nors dienelei atsisėsti į viršininko kėdę, kad pajustumėme, jog sėdėti joje nėra jau tai paprasta, o toje kėdėje pasėdėję, gal ir viršininkus geriau suprastume.

Redaktortė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: LIETUVOS IR LENKIJOS SANTYKIAI

Gal ir teisūs anie tiek iš Maskvos bei Varšuvos, kurie tvirtina, kad gyventi istorine praeitimi tolygu tautų ir valstybių santykių griovimui. Tai dar kartą išsakė Vilniuje viešėjusi ir aukštą apdovanojimą atsiėmusi Boris Jelcin našlė Naina. Tuose iš esmės teisinguose išsiskyrimuose, kurie gerą kaimynystę stato į stabilesnes racionalumo ir pragmatizmo vėžes, yra vienas įtarumą keliantis klausimėlis: šitaip tvirtina daugiausiai didžiųjų, okupacinę patirtį turinčių valstybių veikėjai, tarsi norėdami pateisinti ar pamiršti savo vadų nusikalstamus veiksmus.

Bet Lietuvai – Rusijos ir Lenkijos atžvilgiu nykštukinei valstybei – tokie tvirtinimai tampa eiliniu bandymu užmiršti sunkiausius šalių santykių tarpsnius, o tai veda į mažųjų valstybių nesaugumą.

Taip Maskvos propagandistai niekaip nepripažįsta Baltijos šalių okupacijos fakto, iki šiol ginčija Molotov-Ribbentrop pakto nusikalstamą pobūdį, o Varšuvos veikėjai mus ramina, kad nebuvo jokio 1920 m. Vilniaus krašto užgrobimo, kad tai tik Lietuvos nepilnavertiškumo išraiška...

O šį kartą priminkime laikus, kuriais, atrodytų, lenkai ir lietuviai, turėję bendrus priešus – sovietus ir nacius – galėjo susivienyti bendrai kovai ir bendriems veiksams. Kur tau! Abiejų šalių pasipriešinimo judėjimai savo ginklus grėžė ne tik prieš abu okupantus, bet ir vienas prieš kitą.

Lygiai po 19 metų okupacijos 1939.10.10 Vilniaus kraštas Lietuvos ir SSSR sutartimi buvo grąžintas Lietuvai ir, atrodytų, senas Lenkijos ir Lietuvos susipriešinimas išsemtas. Lenkija jau buvo okupuota vokiečių, Lietuva iš pradžių turėjo pereiti Vokietijos žinion, bet paskui atiteko SSRS, kol galų gale abi kaimynės ištiko vienodas likimas. Bet 1920-aisiais užkurtas židinyš neįsibėlėjo.

Tiesa, kaip rašo istorikas Arūnas Bubnys, nagrinėjęs lietuvių ir lenkų pasipriešinimo judėjimų 1942–1945 m. sąsajas ir skirtumus, šis ginčas turi dar gilesnes istorines šaknis. Gal jos įsminga net į XVIII a. pabaigoje iširusią Abiejų Tautų Respubliką (ATR), kuri buvo įtvirtinusi lenkų viešpatavimą. Didžiulė įtampa tarp dviejų tautų pasireiškė XIX a. pabaigoje, kai sustiprėjo lietuvių tautinis judėjimas, kuris atmetė Lenkijos ir Lietuvos valstybės atgaivinimo mintį – atkurti ją maždaug iki trečiojo ATR padalijimo buvusiose teritorijose, žinoma, su centru Varšuvoje.

Pirmasis pasaulinis karas tarp kaizerio Vokietijos ir carinės Rusijos šio konflikto bemaž neužgesino, o 1919–1921 m. jis peraugo į tikrus karo veiksmus. Lietuva buvo įgyvendinusi ilgai puoselėtą nepriklausomos valstybės idėją, ir tai dar labiau ją suvirtino kovoje su įvairiais okupan-tais.

1939-ųjų rudenį susikūrė Lenkų pasipriešinimo judėjimas. Lenkų rezistencija turėjo stiprų užnugarį Vakarų Europoje. Jos valstybės netrukus pripažino Lenkijos emigracinę valstybę, rezidavusią Londone, ir laikė ją visateise sąjungininke.

Tuo tarpu, kaip rašo A. Bubnys, Lietuvos diplomatinis statusas Vakaruose buvo prastesnis. 1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, ji emigracijoje nesuformavo egzilinės vyriausy-

Lenkai ir lietuviai nesutarė net karo metais...

ČESLOVAS IŠKAUSKAS

bės, o Vakarų šalys, neišskiriant nė JAV, jau aidint Antrojo pasaulinio karo pabūklams, kaip velnias kryžiaus bijojo atkurti Lietuvos nepriklausomybę. Lietuva liko podukros vietoje.

Tiesa, 1940.11.17 Berlyne buvo įsteigtas Lietuvių aktyvistų frontas (LAF), iš pradžių toleruojamas nacistinės valdžios, bet paskui, 1941-ųjų rudenį, uždarytas ir po dvejų metų perdavęs vadovavimo funkcijas Vyriausiajam Lietuvos išlaisvinimo komitetui (VLIK'ui). LAF įtaka Lietuvoje nebuvo didelė, rašo istorikas. Tiesa, dar verta paminėti 1941-ųjų birželio 23-osios sukilimą, kuris naciams padėjo išvyti sovietus bent jau iš Kauno. Kaip LAF ėmė kurti nepriklausomos Lietuvos valstybės programas, vokiečiai jį tiesiog panaikino.

Vilniaus lenkų pagrindis buvo smarkiai nukentėjęs nuo stalininių represijų ir Lietuvoje nebuvo aktyvus. Ginkluotą kovą jis pradėjo tik nuo 1943-ųjų vidurio, kai susiformavo pirmieji Armijos Krajovos (AK) partizanų būriai.

Iki tol kelis kartus vyko lietuvių ir lenkų rezistentų derybos tuo pačiu Vilniaus priklausomybės klausimu. 1942-ųjų rugsėjį Lenkijos emigracinės vyriausybės įgaliotinio kraštui apžvalgoje buvo aptarta derybų su lietuviais taktika, bet ji buvo pagrįsta sena hegemonine teze: lietuviai visuomet eina su tais, kurie tuo metu yra stipresni...

Žinoma, ją galima ginčyti, bet tuomet lenkų rezistencinis judėjimas didžiavosi Vakarų palaikymu, gerai organizuota pasipriešinimo struktūra ir ypač savo smogiąmąja grupe – Armija Krajova.

Ji buvo pradėta formuoti 1942-ųjų vasarį kaip Ginkluotos kovos sąjunga (GKS įkurta 1942.02.14), o per trejus metus suvienijo visą ginkluotą

pogrindžio pasipriešinimą. Jai vadovavo generolas ir egzilinės vyriausybės vadovas Wladislaw Sikorski.

Jau paties karo pabaigoje, 1944 m. vasario 13 d. generolas Povilas Plechavičius Rygoje Ostlando SS vyriausiojo vado būstinėje įkūrė Vietinę lietuvių rinktinę (VLR), kurios uždavinys buvo atkurti

Lietuvos valstybę ir apginti jos sienas. Bet ji gyvavo vos keletą mėnesių: gegužės 15 d. mėnesį nacių valdžia (įtariama, kad su AK pagalba) rinktinę sunaikino, o jos štabą su generolu P. Plechavičiumi suėmė ir išvežė į Salaspilio koncentracijos stovyklą.

Per tą trumpą laiką, žinoma, jokių derybų tarp dviejų pasipriešinimo judėjimų nebuvo, o tik susipriešinimas su AK. Kai balandžio 1-ąją VLR batalionai įžengė į Vilnių, siekdami pristabdyti sovietų diversines grupes ir pasirengti jų kariuomenės sugrįžimui, teko susikauti su gerai ginkluotais lenkų daliniais, kurie manė Vilnių pasiliksią kontroliuoti. Po mūšio ties Graužiškiais VLR buvo išsklaidyta ir nacių panaikinta.

Tokių konfliktų ir baigėsi dviejų rezistencinių judėjimų „bendradarbiavimas“. Prieš keliolika metų „Vilnijos“ draugijos išleistoje knygoje „Armija Krajova Lietuvoje“ paskelbė 1993 m. parengtas Valstybinės komisijos AK veiklai įvertinti išvadas, kuriose aiškiai teigiama, jog Lenkijos emigracinė vyriausybė ir jai pavaldi AK vilkino derybas dėl Vilniaus krašto ir ruošė placdarmą ir po karo įsitvirtinti Vilniaus krašte.

Dar galima teigti, kad iki šiol, nors jau po karo prabėgo 62 metai, Vidurio ir Rytų Europos valstybių konfederacijos idėja rusena kai kurių lenkų veikėjų širdyse. Ir to viešpatautojo jausmo nenuslopino nei bendri okupaciniai priešai, nei šie tariamų pragmatinių tarpusavio santykių laikai.

Istorines nuoskaudas galima nutylėti, diplomatiškai užgniaužti, bet jų negalima pamiršti. Ši atmintis mums padeda apsaugoti nuo išnykimo, nuo ištirpimo lipnioje galin-gųjų valstybių masėje.

KOMENTARAS

Ar popiežius jau leidžia kontracepciją?

KĘSTUTIS A. TRIMAKAS

Gražinos Kriauciūnienės laiškas („Popiežius – apie kontracepcijos naudojimą ir kita“, „Draugas“, 2012 m. rugsėjo 11 d.) kai kuriems skaitytojams sukėlė neaiškumų. Vieni sakėsi jo nesupratę, kiti – kad laiško išvada yra tarsi, kad popiežius dabar jau leidžia kontracepciją. Tad reikalingas paaiškinimas.

Atsiliepiu į tuos prašymus trumpu paaiškinimu.

Pirma, dėl kai kurių moterų argumento, kad jos, būdamos nėščios, „turi teisę į savo kūną“ ir todėl joms leistina daryti abortą – atimti negimusio vaiko gyvybę. Negimusio vaiko kūną jos laiko savo kūno dalimi.

Moteris neturi tokios teisės. Negimusio vaiko kūnelis yra to negimusio vaiko ir jo gyvybė yra jo, o ne moters. Moteris negali daryti aborto – atimti vaiko gyvybės. Laiško autorės

minimas prostitutės pavyzdys nieko esminio nepaaiškino, tik prašovė pro šalį, argumentas nuslydo nuo kelio. Priešingai – argumentas prieš abortą galioja. Penktasis Dievo įsakymas teigia: „Nežudyk!“

Antra: popiežius Benediktas XVI nieko esminio nepakeitė. Laiško autorės pateiktoje ištraukoje popiežius, paklaustas apie „profilaktikos naudojimą siekiant apsaugoti nuo AIDS“, atsargiai atsakė, kad ji yra leistina nesiekiant kontracepcijos, t. y. profilaktika naudojama tik vengiant užsikrėsti šia liga. Toje ištraukoje popiežius neatvėrė vartų naudoti šią priemonę kontracepcijai.

Čia palyginimui galima nurodyti – nėra leistina žaloti savo kūno, bet, pvz., atradus vėžį, leistina daryti operaciją, kad būtų išpjautas vėžio auglys.

Šią savaitę susitikau su Vilniaus universiteto profesoriumi Vytautu Daujočiu. Prof. V. Daujotis padovanojo ką tik išleistą veikalą „Nepriklausomos Lietuvos aukštojo mokslo vargdenė“, kurioje drauge su Arvydu Janulaičiu, Vytautu Radžviliu ir Rimantu Petru Šližiu „įvairiais aspektais nagrinėja vadinamąją krepšelinę Lietuvos aukštojo mokslo reformą bei argumentais ir faktais parodo, kaip ir kodėl teisingumo ir nešališkumo principus aukštajame moksle paneigęs krepšelinės reformos eksperimentas veja jaunimą iš Tėvynės ir virto nusikaltimu tautai”.

Būtent šiame pagrįstame, analitiniame darbe pateikiami visuomenei beveik nežinomi faktai apie nesėkmingus mėginimus pertvarkyti ir modernizuoti aukštojo mokslo sistemą. Būtent šie duomenys leidžia „geriau suvokti, kokios gelminės priežastys lėmė nuolat didėjančią krizę”.

Prof. V. Daujočio pastebėjimai sukrėtė. Lietuvos studentai masiškai važiuoja studijuoti svetur, ypač į Didžiosios Britanijos universitetus. Lietuva čia – pirmaujanti. Kitos valstybės nepamirinko tokios ydingos sistemos, todėl jų jaunuoliai ir merginos taip masiškai nesiveržia siekti aukštojo mokslo svetur. O Estija, iš pradžių pasirinkusi labai panašų kelią kaip ir Lietuva, vadinamosios krepšelių politikos šiemet jau atsisako, ir kitais mokslo metais studentus kviesis į savo aukštąsias mokyklas visai pagal kitus principus, nei mums įpiršo Švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius bei jį palaikiusios politinės jėgos.

O tai reiškia, kad Estijai pavyks didžiąją dalį estų jaunimo sulaikyti nuo masiškų emigracijų. Lietuvoje kol kas viskas atvirkščiai. Lietuva rinktis studentus vis dar linkusi ydingai – ne pagal gabumus mokslui bei darbštumą, o pagal „piniginės

Nepatogūs klausimai

GINTARAS VISOCKAS

storį”. Galų gale vadinamoji krepšelinė sistema studentus supriešino vieną su kitu, sužlugdė studentišką vienybės jausmą, nes visi studentai bijo prarasti valstybės apmokomą studijų vietą ir nelinkę vienas kitam padėti.

Apie tragišką padėtį aukštosiose mokyklose esame daugmaž visi girdėję. Tačiau nežinome „konkrečių giluminių priežasčių”. Todėl ši knyga ir yra aukso vertės. Bet jos išleidimas – dar ne viskas. Knygos autorių laukia sudėtingas uždavinys. Išleisti rimtą knygą ir ją atiduoti knygynams – tik pusė darbo. Dar privalu pasirūpinti, jog rimtą, svarbią žinią skelbianči knyga pasiektų plačiąją Lietuvos auditoriją ir tuo pačiu taptų rimtu trukdžiu aukštojo mokslo reformą sužlugdžiusiems politikams tęsti politinę karjerą.

Nūnai nereikia stebėtis, jog šandieniniai Lietuvos aukštųjų mokyklų ir universitetų studentai nebežino net svarbiausių Lietuvos istorijos dalykų. Turime Lietuvos gyventojų ir rezistencijos tyrimo centrą, leidžiamie istorines knygas apie miško brolius, tremtis, analizuojame nusikalstamą KGB veiklą. Štai viešai skelbiame archyvuose turimų buvusių KGB agentų ir KGB rezervistų pavardes. O kokia nauda iš tokios veiklos? Pasirodo – minimali.

Mykolo Romerio universiteto docento, politologo Vytauto Dumbiausko teigimu, kai kurie mūsų studentai jau nebežino, kas yra prof. Vytautas Landsbergis. Tiesa, kai vienos paskaitos metu dėstytojas pasiteiravo, kokių nuopelnų Lietuvai turi

prof. Vytautas Landsbergis, tai studentai prof. V. Landsbergį supainiojo su jaunesniu vytautu V. Landsbergiu, pastaruoju metu daug rašančiu mūsų spaudoje. Ironiškai kalbant, džiugu bent dėl tokių – tėvo ir sūnaus – supainiojimų.

O padėtį tiriant rimčiau turėtų būti baugu ir nejauku: aukštosiose mokyklose studijuojanti jaunoji karta sunkiai beišvardintų Kovo 11-osios Akto signatarus, vargiai prisimintų visų Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įkūrėjų pavardes... Vadinasi, jiems, studentams, galbūt jau sunku suvokti net esminius dalykus. Pavyzdžiui, kodėl KGB laikoma nusikalstama organizacija.

Primityvieji patriotai greičiausiai čia puls barti lietuviškąją žiniasklaidą, esą ji vaikus vien pramogų, pelno ir menkai rūpinasi prasmingomis laidomis bei analitiniais straipsniais. Tokie priekaištai, be abejo, nėra iš piršto laužti. O gal lietuviškoji žiniasklaida dabarties sąlygomis ir negali būti žymiai gražesnė ir dailesnė? Juk lietuviškosios žiniasklaidos lygis priklauso ne vien nuo leidėjų ir redaktorių gražių bei juodų kėslų. Lietuvos žiniasklaidos brandumui įtakos turi ir mokesčių dydis, ir įstatymai, nustatantys atsakomybę už šmeižtą ir įžeidimą, ir popierio kainos, ir transporto, kompiuterių, mobiliojo ryšio išlaidos.

Žodžiu, prieš kaltindami Lietuvos visuomenės informavimo priemones tikromis ir menamomis nuodėmėmis pirmiausiai teiraukimės, kokių gi kvailysčių prikrėtė politikai bei žiniasklaidos ekspertai – teo-

retikai, kurdami žurnalistų veiklą apribojančius įstatymus bei potvarkius. Nes tik keldami šį klausimą galime tikėtis, jog ilgainiui Lietuvoje ims atsigauti tie, kurie nuoširdžiai nori užsiimti sudėtinga, rizikinga, specialių žinių, patirties ir išsilavinimo reikalaujančia veikla – tiriamąja žiniasklaida.

Tiriamosios žiniasklaidos Lietuvai išties labai reikia. Įvykiai veja įvykius. Sakykim, Latvijos gynybos ministras Artis Pabriks ragina Lenkiją neastrinti retorikos dėl tautinių mažumų padėties Lietuvoje, pabrėždamas, jog Varšuvos argumentai jam akivaizdžiausiai primena Maskvos poziciją dėl rusakalbių Latvijoje.

Ši žinia kaip informacinis pranešimas pasirodė daugelyje Lietuvos informavimo priemonių, įskaitant ir Delfi.lt Šią žinią „Facebook” puslapyje kaip įmanydami platino tautininkiškas idėjas puoselėjantys politiniai veikėjai. Bet šito maža. Panašiai kaip Latvijos gynybos ministras mąstančiųjų būtina ieškoti Estijoje, Vokietijoje ar Švedijoje. Taip pat – ir pačioje Lenkijoje. Lietuvoje atsirastų žurnalistų, kurie norėtų gilintis į šią temą – aiškintųsi priežastis, kas, kaip ir kodėl rusiškas intrigas kursto Varšuvoje. Bet tokie žurnalistiniai tyrimai imlūs ir laikui, ir lėšoms. Juk be ilgesnės komandiruočių į Varšuvą žurnalistinį tyrimą šia tema vargu ar įmanoma parengti.

Paskaiciuokite, kiek visa tai gali kaštuoti, įskaitant išlaidas transportui, maistui bei nakvynei tegul ir pigiuose viešbučiuose. O Lietuvos valdžia savai žiniasklaidai sukūrė tokias sudėtingas sąlygas, kad tie leidiniai, kurie galėtų imtis šios temos dėl geresnės materialinės padėties, šito daryti nenori, o tie, kurie norėtų – dėl finansų stokos to padaryti nepajėgūs.

Gintaras Visockas – Lietuvos žurnalistas, interneto tinklalapio Slaptai.lt steigėjas.

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Nesulaikysi upės bėgimo? Teisybė, nesulaikysi. Tačiau galima pakeisti jos vagą, kad vanduo nesiliėtų per pelkes ir liktų švarus. O pasiekęs krioklio slenkstį, skaidrus kristų žemyn, sukeldamas ūžesį ir net baimę. Skaidrus ir galin gas vanduo, nes jo visi lašai kartu griūva vienoje srovėje.

Lietuvos atsikūrimo laikai XX a. pabaigoje buvo upės krioklys. Vienas tikslas, lyg krioklio slenkstis, parodė tautai kryptį, ir ji energiją pasuko ton pusėn. Visi lašai vienoje srovėje, visos akys į vieną žiburį.

Ir dabar reikėtų vienos krypties, vieno krioklio. Jei protingas žmogus tartų gerą mintį, jei parodytų, kad tą mintį sektųsi įgyvendinti, jei pripažintų, kad kelyje į tikslą gali kai kur suskaidėti, jei į akis nepūstų dūmų tuščiais pažadais bei savigyra, gal palenktų į savo pusę net profesionalius prieštarautojus ir susilauktų visuomenės pritarimo. Niekas neklaustų, kokios jis yra pakraipos, o protingos partijos, pozicija ir opozicijos, savo nuolaidomis pajęgtų svarbiuose žingsniuose bendradarbiauti. Iki šiol

Politinė upė pelkėmis teka

VYTAUTAS VOLERTAS

mūsų Lietuvoj, emocijų virpinamoje, nei tokio žmogaus, nei tokios minties nėra. Ten išgalėjusi kalbų, kaltinimų, pykčio, triukšmo demokratija. Tai pelkėje išsiliejusi upė. Tai pasimetusios ir negaluojančios politikos šalis, nors joje visi ilgisi tvarkos.

Atrodė, kad prieš artėjančius Seimo rinkimus „Lietuvos sąrašas” gali prabilti nauja kalba. Tačiau iš vieno sąrašo pasidarė trys sąrašėliai, nors vienas jų pasilaikė seną vardą. Pradiniai sąrašaiukai nemokė jo žmonėms kalbėti ir tarpusavyje susikalbėti. Sugadino ožiavimasis ir gal oportunitizmas, Lietuvoje daug lemiąs. Rimtos partijos žino, ko valstybei būtinai reikia, tačiau bijo imtis nepopuliarių žingsnių, nes valdžioje įsikibę jų žmonės gali tos valdžios nektekti. (Pagal Andrių Navicką – galios narkomanai.) Tokia paklydusi demokratija yra kliuviny pažangai.

Drąsos pavyzdžiu yra pereito

šimtmečio pradžioje įvykdyta žemės reforma ir jos vykdytojas prel. Mykolas Krupavičius. Demokratinio keliu buvo ištesėti duoti pažadai, nors vykdytojui grėsė net pašalinimas iš dvasininkijos. Šiandien skundžiamasi tai korupcija, tai krašto teisine sistema, bet nė vienas politikas kietai neprizada šios skylės užkljuoti ir aiškiai nepasako, kokius įstatymus siūlytų, kokia, jo manymu, būtų nauja teismų sistema. Neturime politikų, kurių žodžiais visuomenė tikėtų. Nėra ir tokių partijų.

Ar ne socialdemokratai, vietoj to, kad rūpintųsi vargingųjų gerove, pirmiausia apsirūpino patys save, tada iškėlė didžiuosius prekybininkus? Ar ne krikščionims politikams turėtų rūpėti socialinės problemos, apie kurias jie retai prasitaria? Kas liberalai, ką konkrečiau jie tarė ir padarė? Ideologinės partijos Lietuvoje savo ideologijas pamiršo ir virto ap-

triušusiomis tvoromis, ant kurių kabo tūkstančiai melagingų pliauškalų.

Lietuvoje turime daug humanitarų, aukštais žodžiais svarstančių visas sritis, neišskiriant politikos. Bet tvirtų politikų nėra. Todėl apie ideologinių partijų tvoras želia piktžolinės partijos. Kai kurios jų gal būtų naudingos, bet neturi jėgų. O kas yra kitos? Nemalonu taip išsirtarti, bet atrodo, kad jų kūrėjai yra vargdienėliai, rinkimų keliu iešką gerai atlyginamo darbo. Sudėtingesnis ar menkliau atlyginamas užsiėmimas jiems nepatinka, o rinkimai yra tarsi loterija: gal pavyks, gal nepavyks.

Politinės upės vanduo yra nešvarus, privalu keisti jos vagą. Bet ir čia tik žodžiai, kaip jų buvo ir yra daug Lietuvoje, kaip daug buvo perkelta ir į „Draugą” (Kęstutis Girnius, A. Navickas, kiti.) Graudūs, pikti verkšlėnimo žodžiai.

Vytautas Volertas – „Draugo” ir kitos lietuviškos spaudos bendradarbis, rašytojas, Lietuvių rašytojų draugijos narys, JAV LB Kultūros tarybos premijos laureatas (2000).

TELKINIAI

Lemont, IL

Salėje girdėjosi juokas, linksni balsai, sklاندė gera nuotaika, niekas neskubėjo į namus.

Ne vienas tapo PLC loterijos laimėtoju.

Pasaulio lietuvių centro gegužinė

DANGUOLĖ BIELSKIENĖ

Nors per Pasaulio lietuvių centro (PLC) gegužinės pietus lijo lietus, tačiau planai neiširo, ir numatytas pasibuvimas įvyko – pobūvis buvo perkeltas į didžiąją salę, ir gegužinė vyko toliau. Aš pati joje dalyvavau, daug draugų sutikau, gardaus maisto ragavau.

Šių metų rugpjūčio mėn. 26 dieną PLC Moterų renginių komitetas surengė metinę gegužinę, kurios pelnas bus skirtas centrui paremti. Taip įvyko, kad diena buvo lietinga, bet dalyviai nenusivylė ir su geru ūpu ir dar geresniu apetitu tęsė gegužinę salėje. Susirinko daugiau nei 200 svečių, kurie tarpusavyje draugiškai bendravo. Salėje girdėjosi juokas, linksni balsai, sklاندė gera nuotaika, niekas neskubėjo į namus.

Skambėjo lietuviškos dainos, kurias atliko Jagminų duetas. Muzika visus dar linksniau nuteikė, vieni miklino kojas, vikriai šokdami, kiti, santūriau nusiteikę, jos klausėsi.

PLC moterų komiteto narėms energingai vadovavo Alė Karaliūnienė. Jų darbščios rankos puošė stalus, priėmė svečius, vaišino juos Vandos Morkūnienės („Lithuanian Plaza“) paruoštais šiltais patiekalais ir „Racine Bakery“ keptu pyragu su kava. Už talką nuoširdžiai dėkojame: Alėi Karaliūnienei, Vidai Kosmonienei, Adelei Lietuvininkienei, Zitai Dapkienei, Birutei Sasnauskienei, Vilijai Marchertienei, Severinai Juškienei, Mildai Tallat Kelpšienei, Gražinai Kazėnienei ir Danguolei Bielskienei.

Vaisių sultis gegužinei paaugojo Angelė Kavakienė („Food Depot International“). Svečių troškulį gai-

vino prityrę barmenai Alberto Glavinskas, Ričardas Chiapetta ir Dainius Petronis. Jų patarnavimas daug prisidėjo prie geros visų dalyvių nuotaikos.

Gegužinės ruošos darbus koordinavo PLC direktorius Artūras Žilys ir jo padėjėja Jolanta Kurpienė. Švarą palaikė PLC darbuotojai: Nijolė Simutienė, Lionginas Gabrėnas ir Robertas Kandzezauskas.

Daug ruošos ir triūso buvo įdėta, kad renginys pavyktų sėkmingai. Centro taryba ir valdyba dėkoja tiems, kurie aktyviai rūpinasi PLC ateitimi. Savo įnašu, darbais bei aukomis jie užtikrina, kad centras liktų sava, visiems reikalinga ir naudinga vieta.

Ne vienam PLC rėmėjui nusišypsojo laimė ir jie tapo PLC loterijos laimėtojai. Loterijos bilietėliai buvo

iš anksto paštu išsiuntinėti centro nariams, o gegužinės metu juos uoliai platino Taiyda ir Maya Chiapetta. Loteriją vedė A. Žilys ir jo padėjėjos Maya Chiapetta ir Lara Petronytė, kurios traukė laimingus bilietus. Pinigines premijas laimėjo: Zita Širkienė (1,000 dol.), Petras Bučas (500 dol.), Zofija Ivanauskienė (250 dol.), J. ir R. Vaikutis (150 dol.), Tomas Sieczkowski (100 dol.), Vytautas Aukštinaitis (50 dol.). PLC vardu dėkojame Bučiui už centrui paaugotus laimėtus pinigus. Sveikiname visus laimėtojus.

Dėkojame visiems – talkininkams ir dalyviams. Ačiū, kad parėmėte renginį ir reikšmingai prisidėjote prie PLC tolesnės veiklos ir išlaidų.

Danguolė Bielskienė – PLC tarybos narė.

Cleveland, OH

Kultūrinių darželių metinė šventė

Kiekvienais metais Cleveland Kultūriniuose darželiuose, kuriuose yra įrengti įvairių tautų darželiai, atstovaujantys skirtingų kraštų kultūroms, vyksta vienos dienos pasaulio iškilmės.

Visi darželiai kuo nors prisideda prie iškilmų. Vienuose vyksta šventės oficialioji dalis, kituose – darželių komitetai vaišina dalyvius jų tautai būdingais patiekalais.

Šiais metais ši šventė vyko rugpjūčio 26 d. Airių kultūriniame darželyje. Prieš oficialią šventės dalį pro darželius žygiavo paradas, kurį sudarė įvairių tautų atstovai. Parade Lietuvos vėliavą nešė Edvinas Vaicikauskas, jį lydėjo Renė ir Rita Kizytės. Šventę atidarė ir jai vadovavo Kultūrinių darželių federacijos pirmininkė Sheila Crawford. Iškilmėse dalyvavo Cleveland meras Frank Jackson, kiti miesto atstovai. Eilėraščius skaitė airių ir estų atstovės. Labai turiningai nuskambėjo Maria Vokic skaitytos eilės „The Immigrant Mother“

Šventę vainikavo naujų Amerikos piliečių – įvairių tautų, daugiau nei 20 – priesaika. Priesaikai vadovavo JAV teisėjas Donald A. Nugent. Džiugu, kad į šią šventę buvo pakviestas jaunimas iš Hawken mokyk-

Cleveland Kultūrinių darželių šventės parado dalyviai iš kairės: Rita Matienė, Vytas Matas (pirmininkas), Violeta Leger, Nijolė Kersnauskaitė; antroje eilėje: Renė Kizytė, Edvinas Vaicikauskas ir Rita Kizytė.

los, aktyviai prisidėjęs prie šventės. Toliau sekė airių ir kinų tautinių šokių pasirodymai.

Mūsų puošniuose lietuviškuose darželiuose komitetas, vadovaujamas Vyto Mato, svečius vaišino lietu-

višku sūriu bei lietuviška skrudinta duona su česnakais. Šalia to, Lietuvių namų direktorė Rūta Degutienė bei JAV Lietuvių Bendruomenės Cleveland apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas su žmona Loreta svečius

vaišino šakočiu bei siūlė jo įsigyti. Po darželį skambėjo gražios lietuviškos dainos, kurias atliko Augis Masčinskas.

Parengė **Ingrida Bublienė**

Veikla, kurios galimybės – bekraštės

Pokalbis su PLJS pirmininku Kęstučiu Pikūnu

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Seime dalyvavau pirmą kartą. Ten susipažinau su daug įdomių veikėjų iš kitų Lietuvių Bendruomenių, išsibarsčiusių po visą pasaulį. Į atmintį įstrigo jaunas pranešėjas Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) pirmininkas Kęstutis Pikūnas, savo pranešime kalbėjęs apie pagrindinius sąjungos darbus ir tikslus – įtraukti jaunimą į Lietuvos gyvenimą, kurti ir stiprinti bendradarbiavimą. Susitariau po Seimo daugiau jį pakalbinti apie PLJS reikalus ir veiklą.

– Kęstuti, prisistatyk „Draugą“ skaitytojams.

lietuvišką veiklą JK išitraukiau per krepšinį, kurį ilgus metus žaidžiau dar gyvendamas Lietuvoje. Žaisdamas susipažinau su lietuviais, gyvenančiais mano rajone, vėliau sužinojau apie JKLJS bei jos veiklą. Ši veikla mane labai sudomino, ypač žmonės, kurie dirbo lietuvių labui.

Taip viskas ir prasidėjo. Kartu su JKLJS valdyba bei jaunimu, gyvenančiu JK, įgyvendinome dešimtis gražių ir prasmingų projektų, kurie subūrė didelį ratą lietuvių jaunimo, galinčio ir – svarbiausia – norinčio kurti ir duoti ne tik sau, bet ir Lietuvai. Vėliau nuvykau į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuris vyko Pietų Amerikos trijose šalyse – Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Ten pristačiau JKLJS veiklą, buvau

mo apie pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą, į kurį atvyko per 3,000 dalyvių, susižavėjau, kad sugebėjote sukviesti tiek daug jaunimo. Kaip tai padarėte?

– Įdėjome labai daug darbo. Turėjome labai gerą organizacinę komandą, kur kiekvienas žinojo savo veiklos sritį ir tikslus. Svarbiausia, kad visi darė tai, kas jiems labiausiai patinka. Aišku, buvo ir sunkumų, bet kartu juos įveikėme ir sulaukėme gero rezultato. Manau, jaunam žmogui yra svarbu sudaryti sąlygas kurti ir tobulėti. Visa tai ateina su laiku, bet kol mes visa tai darome kartu, bendraudami ir bendradarbiaudami, tikiu, labai daug gerų dalykų galima padaryti.

Kalbant apie praėjusį renginį,

vasarą vykusį Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą ruošti Prienų rajone, kur yra įkurtas puikus Visuomenės harmonizavimo parkas. Todėl lengvai jame sutalpinome visus dalyvius ir svečius. Dar galiu paminėti, kad iš tų 3,000 dalyvių, 1,000 atvyko iš 30 pasaulio šalių, likusi dalis – tai Lietuvos jaunimas.

– Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimo dalyvių skaičius byloja, jog esate didžiulė jėga, sugebanti suburti jaunimą iš visų pasaulio šalių. Kuo nustebinsite jaunimą būsimame PLJ kongrese Londone?

– Nustebinti jaunimą ypač šiandien yra pakankamai sunku, bet žinau, kad Karolis Adomaitis, PLJK

Š. m. liepos 12–15 d. PLJS surengė Pasaulio lietuvių jaunimo susitikimą.

– Gimiau Lietuvoje, Panevėžyje. Prieš 12 metų pabaigęs vidurinę mokyklą, išvažiavau mokytis į Jungtinę Karalystę. Universitetas, kuriame mokiausi, buvo JAV universiteto (Washington, DC) padalinys, tad, nors gyvenau Anglijoje, mane daugelį metų supo amerikietiška aplinka. Ten pabaigiau savo studijas (verslo vadybą ir marketingas), apsigyniau diplomą. Vėliau darbo patirties sėmiausi dirbdamas tarptautinėse įmonėse spaudos ir leidybės srityje. Bedirbdamas susipažinau su pasaulio lietuviais, kurių veikla mane sužavėjo ir patraukė. Ne paslaptis, kad gyvendamas Anglijoje išsiilgau Lietuvos ir lietuviškos veiklos. Taip labai natūraliai ir su džiaugsmu išitraukiau į Jungtinės Karalystės Lietuvių jaunimo sąjungos (JKLJS) veiklą, vėliau – ir PLJS. Nueitas kelias – įdomus, kupinas sunkumų ir išbandymų, bet tuo pat metu ir džiaugsmingas bei įkvėpiantis. Tikiu, kad darbas, kurį dirbi, turi patikti, tada ir sunkumai nusidažo visai kitomis spalvomis.

– Kodėl išitraukei į lietuvišką veiklą?

– Nors Jungtinėje Karalystėje gyvenau jau daugelį metų, į lietuvišką veiklą išitraukiau toli gražu ne iš karto. Turbūt man, kaip ir daugeliui studijuoti atvykusio jaunimo, buvo svarbu išvirtinti supančioje aplinkoje, susipažinti su kultūra, rasti naujų draugų ir mėgstamą veiklą. Į

išrinktas į PLJS valdybą, vėliau – ir pirmininku. Noras toliau tęsti šią veiklą buvo natūralus, nes galimybės yra bekraštės, bet tam reikia daug kantrybės ir atsidavimo.

– Ko tikiesi iš PLB Seimo?

– Kaip visada, tikiuosi labai daug. Tikiu, kad konstruktyvus ir nuoseklus darbas, kuriantis abipusę pridėtinę vertę, yra tęstinumo ir sėkmės pamatas. Šiandien yra įdomus metas – pokyčių metas, kaip dirbsime ir ką pasieksime rytoj, priklausys tik nuo mūsų pačių. Visam tam reikalingas nenutrūkstamas bendravimas, veiksmų derinimas ir bendradarbiavimas. Norisi, kad vis daugiau jaunimo išitrauktų į bendruomenės veiklą. Taip pat tikiuosi, kad PLB palaikys vietines kraštų bendruomenes, sudarydama sąlygas aktyviau išitraukti jaunimui į krašto veiklą. Ypač tai aktualu šiais metais, nes planuojame įgyvendinti lietuvių jaunimo sąjungų mokymus aplink pasaulį, kuriais tikimės sustiprinti visų kraštų lietuvių jaunimo sąjungas bei įsteigti naujas. Apmokymų tikslas – strateginis veiklos planavimas ir derinimas, vadovavimo ugdymas, naujų narių pritraukimas. Mokymų metu sąjungos atstovai kurs konkrečius veiklos planus ir diskutuos, kaip jų Lietuvių jaunimo sąjunga bendradarbiaus su to krašto lietuvių bendruomene.

– Klausydama Jūsų pasisaky-

manau, jo sėkmės formulė buvo visiškai naujas formatas. Tai buvo keturių dienų festivalis jaunimui, kuriame pasiūlyta ir jaunimui priimtina forma ir, svarbiausia, turinys. Būtent į susitikimo turinį įdėjome labai daug darbo ir pastangų. Tai pasiteisino ir mus pačius labai daug ko išmokė. Susitikimas įrodė, kad Lietuva turi labai perspektyvų, atvira, kurti ir įgyvendinti didelius darbus galintį jaunimą.

Neatsitiktinai parinkome šią

Kęstutis Pikūnas.

ruošos komiteto pirmininkas, kartu su komanda planuoja itin įdomią ir turiningą programą. Tikiu, kad šis kongresas bus produktyvus ne tik savo programa, bet ir taps dar vienu žingsniu, kuriant stiprią, skaidrią ir pridėtinę vertę kuriančią organizaciją visame pasaulyje. Tam reikalinga be galo daug išteklių, bet svarbiausia – kantrybės ir vienybės. Manau, tai ir yra raktas bendradarbiaujančiai, kuriančiai ir nuolat tobulėjančiai Pasaulio Lietuvai.

Šiame ypatingame renginyje dalyvavo net trijų šalių prezidentai, buvo skaitomi pranešimai, vyko kūrybinės dirbtuvės, susitikimai, užsimezgė naujos pažintys, atsirado naujos galimybės.

Igno Jurkyno nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Trys nauji skautininkai: naujas „Lituanicos“ tuntininkas Audrius Viktora, AVK stovyklos vadovė Lidija Viktorienė ir „Lituanicos“ tunto „Pasandravio“ pastovyklės viršininkas Audrius Aleksūnas.
Dianos Ramanauskaitės nuotr.

Jaunų šeimų pastovyklė – „Milžinai“.

Andrėjos Kielaitės nuotr.

Rakas – 2012: „Jaunos dienos“

J. v.s. fil. TAIYDA CHIAPETTA

Rako stovykla gyvuoja 56 metus, o aš šioje stovykloje stovyklauju jau 33 metus. Daug metų stovyklavau, vėliau – vadovavau. Kiekvienais metais yra smagu matyti, kokie sąžiningi ir pasiaukoję yra stovyklos vadovai ir administracija. Visuomenė gal nežino, kad tai yra neapmokamas darbas – vadovai aukoja savo laiką skautiškam jaunimui. Tačiau jų atlyginimas yra visai kitoks...

Šių metų stovykla buvo pavadinta pagal Maironio eilėraščių „Jaunos dienos“. Pastovyklių pavadinimai irgi buvo susieti su Maironiu: „Lituanicos“ brolių tuntas vadinosi „Pasandravys“ (Maironio gimtinė), „Aušros vartų/ Kernavės“ pastovyklė – „Vasaros naktys“ (eilėraštis), „Nerijos“ tunto jūrų skaučių pastovyklė – „Vilija“ (eilėraštis ir dabartinės tuntininkės vardas), o jaunų šeimų pastovyklė pasirinko pavadinimą „Milžinai“.

Kiekvienos dienos tema siejosi su Maironio eilėraščiais: „Jūratė ir Kastytis“, „Pasitikėjimas savimi“, „Trakų pilis“, „Lietuva, brangi“, „Kur bėga Šešupė“, „Suolelis miške“, „Vasaros naktys“ ir „Miškas užia“. Dėl įvairių priežasčių šių metų stovykla truko tik savaitę. Nors stovykla buvo trumpa, skautai daug ką joje nuveikė.

Pirmoji diena buvo išikūrimo diena, ir pastovyklėse vakare vyko susipažinimo laužai. Antroji dienos tema buvo skirta „Jūratei ir Kastyčiui“, jos metu buvo švenčiama Jūros diena prie ežero. Jūrų skautai ir skautės tęsia lietuviškas jūriškas tradicijas išeivijoje. Jūros diena Lietuvoje švenčiama vasarą, o skautai ją švenčia stovyklose.

Sekmadienio vakarą atvažiavo visų mylimas t. Antanas Saulaitis, SJ, kuris laikė šv. Mišias Dievo gamtos bažnyčioje. Palaiminti skautai po Mišių skaniai pavalgė naktiepiečius ir

nukeliavo prie ežero bendram laužui. Ežero pakrantė buvo gražiai papuošta aukštomis žvakidėmis (tiki torches), palei pakrantę plaukiojo burlaivis su iškelta spalvinga bure. Priešais laivą buvo įrengtos dvi „laužavietės“ (barbecues). Koks puikus vakaras: ežeras, laužas, dainos ir nuostabios žvaigždės!

Pastovyklių viršininkai ir vadovai buvo gerai pasiruošę įdomiai užimti jaunimą. Užsiėmimai vyko pastovyklėse, prie ežero ir įvairiose iškylose. Skautai užsidirbo nemažai patyrimų bei specialybių. Svarbiausia, jaunimas stovykloje užmezga nuostabias draugystes, kurios išsilaiko ilgą laiką. Stovyklos prisiminimai yra labai turtingi. „Atsimeni, kaip mes linksmai stovyklavom, atsimeni, kaip mes prie laužo dainavom, atsimeni, kaip mes naktį budėjom ir kalbėjom...“

Vietoj tradicinės sporto šventės penktadienį vyko „Paslapčių ieškonė“ (Amazing Race). Visas stovyklos jaunimas buvo suskirstytas į bent aštuonias komandas. Prisimenant, kad šią vasarą vyko olimpiada, komandos buvo pavadintos įvairių kraštų vardais. Po pusryčių koman-

dos pradėjo savo įdomių kliūčių ir uždavinių nuotykius Rako stovykloje. Pirmoji komanda, sėkmingai atlikusi visus uždavinius, laimėjo. Kokia smagi diena! Tą vakarą prie bendro laužo buvo apdovanotos trys laimingos komandos.

Šeštadienio diena prabėgo greitai su įvairiomis iškydomis ir stovyklos sutvarkymu. Po visų uždavinių ir darbų jaunimas susilaukė smagių

šokių. Visi tikrai tą vakarą saldžiai miegojo. Taip ir prabėgo mūsų „Jaunos dienos“...

Nuoširdus ačiū vadovams, šeiminkams, administracijai, tėveliams ir skautams už nuostabią stovyklą! Stovyklos šūkis 3, 4: „Jaunų dienų“ stovyklą atsiminsim visada!

j. v.s. fil. Taiyda Chiapetta – Rako stovyklos „Jaunos dienos“ viršininkė.

Pirmas bendras laužas prie ežero.

Dianos Ramanauskaitės nuotr.

„Jaunų dienų“ stovykla.

Andrėjos Kielaitės nuotr.

„Sietuvos“ draugovės sesėms primename, kad gegužinė vyks rugsėjo 20 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. Ateitininkų namų sodelyje (1380 Caslewood Dr., Lemont , IL 60439)

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Štai ir prabėgo išdykėlė vasarėlė. Rugsėjis vėl kviečia į mokyklas. „Draugo“ lietuviukai, kaip ir daugelis Jūsų dalyvavo Boston vykusioje XIV Lietuvių tautinių šokių šventėje, keliavo, alpo nuo šiųmetinių vasaros karščių. Atėjus rudenėliui, vėl prisiminkime vieni kitus. Rašykite mums, pasidalinkite vasaros kelionių ir linksmybių išpūdžiais, jei dalyvavote Šokių šventėje, parašykite, kaip Jums patiko šventė, o gal perskaitėte įdomią knygą ar matėte gerą filmą. Pasidalinkite su mūsų skaitytojais. Lauksime jūsų laiškų.

Redaktorė

Čikagos lituanistinės mokyklos dešimtokai apie savo mokyklą

Čikagos lituanistinės mokyklos dešimtokams šis rugsėjis paskutinis mokykloje.

Vidos Bieliauskienės nuotr.

Lietuviška mokykla yra labai ypatinga mokykla. Mes turime šeštadieniais eiti ir mokintis lietuvių kalbos. Mokytojai yra labai geri, jie nori mums tik gero. Mums pasisekė, kad šita mokykla čia veikia 20 metų. Mūsų mokykla turi gerą direktorę ir puikią pavaduotoją. Mūsų mokykla švenčia daug Lietuvai ypatingų švenčių. Į mūsų mokyklą atvažiuoja daug ypatingų žmonių. Be to, šioje mokykloje labai gera, gali mokytis lietuvių kalbos.

Laurynas S.

Aš einu į lietuvišką mokyklą jau 4-5 metus. Aš atsimenu, kai buvau mažas, būdavo labai smagu su draugais. Daug draugų jau neina į lietuvišką mokyklą.

Man į šią mokyklą labai patinka eiti, net jei reikia važiuoti valandą, o

galėčiau per 10 minučių į Lemont nuvažiuoti. Mes išmokom kalbėti lietuviškai ir mokam gerai gramatiką. Išmokau istoriją ir perskaičiau labai įdomių poemų ir kitų literatūrinių kūrinių.

Gerardas J.

ČLM jau yra 20 metų. Aš joje mokausi nuo darželio ir man patinka šita mokykla, nes galiu bendrauti su savo draugais ir mokytis lietuviškai. Keletą mano draugų jau nebelanko šios mokyklos, bet man vis tiek patinka čia mokytis.

Aš noriu pabaigti šią mokyklą, nes yra svarbu, kad lietuviai mokėtų lietuviškai kalbėti. Aš rekomenduoju visiems lietuviams šią mokyklą, nes ji yra viena iš geriausių lietuviškų mokyklų Amerikoje.

Matas L.

Čikagos lituanistinė mokykla buvo atidaryta prieš 20 metų. Mokykloje jau 20 metų mokosi lietuviai. Aš atėjau į šią mokyklą nuo pirmos iki penktos klasės ir grįžau į devintą klasę.

Čia švenčiame daug lietuviškų švenčių: Kovo 11-ąją ir Vasario 16-ąją. Man atrodo, kad šita lietuviška mokykla yra geriausia Čikagoje.

Rokas P.

Čikagos lituanistinei mokyklai jau 20 metų. Prieš dešimt metų aš čia buvau pirmoje klasėje. 20 metų yra ilgas laikas. Kiekvieną šeštadienį vaikai mokosi mokykloje. Aš mokausi čia nuo pirmos klasės ir mano paskutiniai metai bus kitais metais. Lankysiu dešimtą klasę.

Indrė J.

Klaustukas

Ar klaustukas tau patinka,
Kurs po raštą šokinėja?
Nuo smalsumo net sulinkęs
Baisiai narsiai klausinėja:

„Kas? Ką? Kur? Su kuo? Ir – kam?
Kaip? Kodėl? Ir – ką daryti?“
Pasitaiko netgi – jam
Nežinai, ką atsakyti...

Atsisėdęs už staliuko,
Štai rašai bičiuliui laišką –
Iš po plunksnos – strykt klaustukas, –
Jam ir vėl kažkas neaišku,

Viskas jam šioj žemėj rūpi –
Na, ir klausinėk sau sveikas.
Nors ir būna – gauni lupti,
Kai paklausi, ko nereikia, –

Bet geriau žinot, koks linksnis,
Ir paklaust, už ką balsuoji,
Nei kilnot rankas vieningai
Ir žygiuoti kaire koja...

Juozas Erlickas

Gražus 2012–2013 mokslo metų atidarymas rugsėjo 9 d. įvyko Vinco Kudirkos lituanistinėje mokykloje, Elizabeth, NJ. Šventėje dalyvavo LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas, su dovanomis mokyklai ir mokiniams atvyko JAV LB atstovai Laurynas Misevičius ir Danguolė Didžbalienė. Sparčiai augančia mokykla labai rūpinasi mokinių tėveliai. Jie daug prisidėjo ne tik surengiant šventę, bet ir ruošiant patalpas naujiems mokslo metams.

V. Kudirkos lituanistinės mokyklos archyvo nuotr.

Legendinis kūrinys legendinėje Kauno dramos teatro scenoje

„Šis mūsų sezonas vadinamas didžiuoju sezonu. Iš tikrųjų daugia-prasmė reikšmė – grįžtame į Didžiąją sceną su A. Škėmos „Balta drobulė“, kurią režisuoja Jonas Jurašas, – BNS sakė Kauno dramos teatro vadovas Egidijus Stancikas. – Mums labai svarbu, kad rekonstruotoje Didžiojoje scenoje būtų ne tik visos naujos technologijos, nauja moderni kūrybinė erdvė, bet kartu ir senojo mūsų teatro geroji kūrybinė dvasia.”

Istorijos motto: tas pats, bet ki-taip.

Optimizmas yra karti pajuoka iš žmogaus sielvarto.

Gyvenimas – blogis, nes gyveni-mas – karas.

Mes esame nelaimingi vieni, ir mes nelaimingi bendruomenėje; mums ne-patogu, kai mes sugrūsti, ir mes dar nelaimingesni išsiskyrę.

Ironija priklauso patologijai. Matei medžius apaugusius šungrybiais? Jie ironiški, tačiau ar jie sveiki?

A. Škėma „Balta drobulė”

ti tik nuotrupomis... Režisierius Jo-nas Jurašas pirmasis ryžtasi šių kliūčių nepabūgti. Kauno valstybi-niame dramos teatre sėkmingai pas-tatęs Jean Anouilh „Antigonę Sibire” bei Sofi Oksanen „Apsivalymą”, re-žisierius imasi Antano Škėmos „Bal-tos drobulės” – veikalo, kuris taip pat paliečia mūsų skaudžias istorines patirtis, nagrinėja sudėtingą žmo-gaus dabartį ir ieško kelio ateitin. Tik šįkart žiūrovai kviečiami pasi-

Antanas Škėma. Vytauto Maželio nuotr. „Draugo” archyvas

Antano Škėmos romanas „Balta drobulė” daugeliui yra puikiai pažis-tamas. Ir visgi šis veikalas iki šiol ne-buvo pasiekęs Lietuvos teatro scenos. Veikiausiai dėl to galima kaltinti teatrinei kalbai sunkiai pasiduo-dančią sudėtingą „Baltos drobulės” sandarą: vyrauja fragmentiškas pa-sakojimas, nėra aiškos įvykių chro-nologijos, o veikėjų paveikslai pažer-

nerti į triukšmu, galimybėmis ir spindesiu alsuojantį New York – emi-grantų Meką, svajonių ir vilties miestą...

87-asis numeris leidžiasi liftu – „Up and down”. Keliauja savo su-aizėjusiais prisiminimais – tarpuka-rio Kaunas, Aukštoji Panemunė, Vilnius. 87-asis – poetas Antanas Gar-šva, neturėdamas galimybės pasi-

švesti vien savo kūrybai ir siekti sie-los nemirtingumo, priverstas dirbti sizifišką liftininko darbą didžiau-siame New York viešbutyje. Jo su-skaldytos sąmonės neapleidžia gim-tųjų namų ilgesys, o protarpiais šmėžčioja kadaise mylėtų moterų atvaizdai. Garšva atsisako meilės, nutraukia žmogiškus ryšius, lieka vienišas lifto narve ir visgi nuolatos gyvena vilties išsipildymo troškime.

Tarp meilės ir praradimo, kūry-binės laisvės ir kančios besiblaškan-tis spektaklio veikėjas – tai betar-piškas mūsų nedarnių laikų ken-čiančio žmogaus asmenybės pieši-nys. Garšva, milžiniškos mašinos sraigtelis, beatodairiškai ieško savęs įprasminimo. Atsisakęs visų iliuzijų, pasilieka tik savo poeziją. Tačiau kūrybinis svaigulys ir beviltiškos pastangos atrasti tiesą atneša tik kančią...

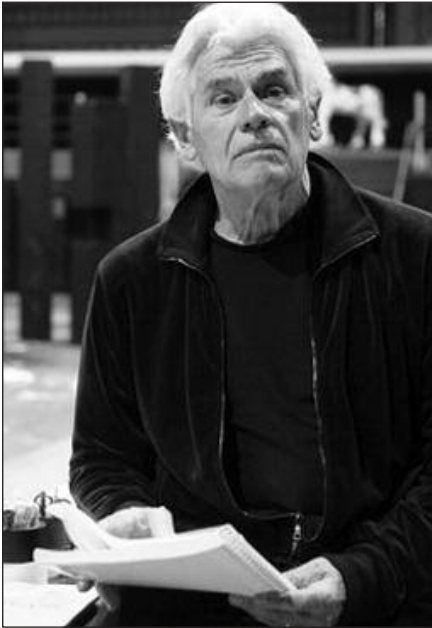
„Atkaklus, beveik naikinantis tobulumo siekis kūryboje dažniau-siai ribojasi su beprotybės slenksčiu, ką liudija ir šiame kūrinyje pasiro-dantys didieji rašytojai – Nietzsche, Edgar Poe, Ezra Pound, Kafka, Emily Dickinson...”, – teigia sovietmečiu dėl politinių priežasčių emigranto dalią patyręs spektaklio režisierius J. Jurašas, kuriam ypač artima svetur atsidūrusio A. Škėmos ir jo proto-tipo Antano Garšvos dvilypė savijau-ta, jo abejonės, blaškymasis tarp troš-kimo ir negalėjimo grįžti į savo na-mus, tarp netikėjimo ir noro tikėti, tarp beprasmybės suvokimo ir pras-mės ieškojimo.

Spektaklis „Balta drobulė” taip pat žymi ypatingą Kauno valstybinio dramos teatro akimirką – Didžiosios scenos atidarymą po kelerius metus trukusio atnaujinimo. Būtent šioje erdvėje sovietmečiu gimė iškiliausi Lietuvos teatro istorijos spektakliai,

žymėję ištisą teatro ir lietuvių tautos raidos laikotarpį. K. Sajos „Mamutų medžioklė”, J. Glinskio „Grasos na-mai”, J. Grušo „Barbora Radvilaitė” – tai vyresniajai kartai giliai atmin-tyje įsirėžę J. Jurašo spektakliai. Tad prasminga, jog būtent šis režisierius imasi lemtingos jam ir visai tautai teatro scenos atvėrimo.

A. Škėmos „Baltos drobulės” premjera Kauno valstybinio dramos teatro Didžiojoje scenoje įvyks š. m. spalio 12, 13, 17 ir 18 dienomis. Spek-taklio scenografiją ir vaizdo insta-liacijas kuria Gintaras Makarevi-čius, kostiumus – Jolanta Rimkutė, spektaklio kompozitorius – Linas Rimša, taip pat talkina šokėjai Gin-tarė ir Tomas Slausgalviai.

BNS ir „Draugo” info

Į didžiąją sceną žiūrovus pakvies A. Škė-mos „Balta drobulė”, kurią režisuoja J. Jurašas.

M. Patašiaus nuotr.

Ilgamečiam Biržų notarui Pranui Lembertui – 115

ANTANAS SEIBUTIS

Prieš 115 metų, 1897 metų rug-sėjo 18-ąją dieną Eiciūnuose (Šakių r.) gimė notaras, poetas Pranas Lem-bertas. Lankė Eiciūnų pradžios mo-kyklą, Kaune mokėsi J. Naujalio mu-zikos mokykloje bei gimnazijoje, A. Sutkaus vadovaujamoje Teatro studi-joje, vėliau konservatorijoje. Baigęs mokslus, P. Lembertas vaidino Tau-tos, „Vilkolakio” satyros teatruose.

Monika ir Pranas Lembertai

1918 m. savaitraštyje „Tėvynės sargas” buvo išspausdinti pirmieji P. Lemberto eilėraščiai. 1924 m. įstojęs į Kauno universitetą, studijavo teisės mokslus. 1925 m. P. Lembertas susi-tuokė su Monika Pinkevičiūte.

1926 m. atvykęs į Biržus, pradeda dirbti notaru. Čia jis paliko gilų pėd-saką – visuomenės ir kultūros vei-kėjas, aktorius, dainininkas ir poe-

tas, notaras, sportininkas, įvairių paminklų ir sporto objektų mece-natas, skautų globėjas, Biržų miesto tarybos ir Šaulių sąjungos Biržų sky-riaus valdybos narys, spaudos bend-radarbis, Lietuvių rašytojų drau-gijos ir Dailiųjų menų klubo narys. 1926–1940 ir 1941–1944 – ilgametis Biržų notaras. Jo rūpesčiu piliakal-nyje 1926 m. buvo įrengti lauko teniso aikštynai.

P. Lembertas buvo ir Vilniaus vaduoti sąjungos Biržų skyriaus pir-mininku, vadovavo Lietuvių-Latvių vienybės draugijai, dalyvavo Šaulių sąjungoje ir Lietuvai gražinti draugi-joje. Buvo kultūrinės draugijos „Mū-za” valdybos nariu, dirbo Lietuvos fizinio lavinimosi sąjungos Biržų klube, buvo išrinktas Šaulių teatro direkcijos nariu, koncertavo įvairių renginių metu, rašė straipsnius ir skelbė savo kūrybą laikraščiuose.

1933 m. Prano Lemberto ir Mo-nikos Pinkevičiūtės-Lembertienės šeimoje gimė sūnus Vitalius. 1935 m. notaras ir poetas išleido pirmąją poe-zijos knygą „Saulėtekiai”.

Tau, sesute

*Tau, sesute, puikios gėlės,
Man gi kardas prie šalies,
Tau akis plaus ašarėlės,
Man gaisrai takus nušvies.*

*Tau rymoti – manęs laukti,
Man kovoti mirtinai,*

*Tau sulaukti manęs jauno,
Jei neglaus šalti kapai.*

*Taigi...liki, mylimoji,
Tu daržely prie gėlių,
Laimink mano plieno kardą,
Būki sieloj nors kartu...*

1944 m., artėjant Raudonajai ar-mijai, P. Lembertas su šeima pasi-traukė į Vakarus, gyveno Vokietijoje, čia 1947 m. išleido antrąją eilėraščių knygėlę „Baltija šaukia”. 1949 m. išvykęs gyventi į JAV, dirbo pagal

specialybę, aktyviai dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje. 1969 m. Brooklyn išleista knyga „Tau sesute: Gyvenimas. Kūryba. Prisimi-nimai”.

Mirė P. Lembertas 1967 metų lap-kričio 29 d. Santa Monica. Jo kū-rybiniu palikimu, Lembertų šeimos atminimo įamžinimu labai rūpinasi sūnus, inžinierius Vitalius Lember-tas, gana dažnokai aplankantis Bir-žus. Šiemet jis irgi Biržų miesto šven-tės metu buvojo mūsų mieste, apsi-lankė Biržų krašto muziejuje „Sėla”.

Rašytojo, filosofo Vydūno viešnage Biržų gimnazijoje 1934 m. balandžio 23–24 dieno-mis. Pirmas iš kairės: Tėvų komiteto atstovas Pranas Lembertas, priekyje sėdi Vydūnas. Muziejaus „Sėla” archyvo nuotraukos

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

ŠPINATAI – ĮVAIRIAUSIEMS PATIEKALAMS

Špinatus nuo seno žmonės vartoja įvairiems patiekalams: jie tinka sriuboms, salotoms, įvairiems apkepams ir kt. Jie paplito dėl malonaus skonio, žalios spalvos, o vėliau, mokslininkams juos ištyrus, ir dėl visų juose susikaupusių naudingų vitaminų ir mineralų.

Špinatai su vištienos juostelėmis

Reikės: 7–10 pomidoriukų, 1–2 vištų krūtinėlių, 3 ryšelių šviežių špinatų, alyvuogių aliejaus, česnaku, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Krūtinėles supjaustykite juostelėmis, pagardinkite druska, patepkite aliejumi, sudėkite ant grotelių (galima apkepti ir keptuvėje) ir pašaukite į orkaitę 10–15 minučių. Į įkaitintą keptuvę, įpilkite alyvuogių aliejaus, truputį apkepkite susmulkintus česnakus, sudėkite špinatus ir vištieną. Apibarstykite druska, pipirais ir troškinkite keletą minučių. Patiekite papuošę perpjautais pomidoriukais.

Patarimas. Vištienos krūtinėles ar kitas vištienos dalis būtina iš anksto pamarinuoti. Tada nei vištienos krūtinėlės, nei vištienos vyniotiniai nebus sausi. Marinatas vištienai suteikia aromato, sultingumo.

Nusipirkę vištienos krūtinėles, šlauneles, kojeles ar sparnelius sudėkite nuplautus ir nusausus į marinatą. Marinatą paruoškite iš: aliejaus, rudojo cukraus, šviežių ar džiovintų rozmarinų, čilės pipirų ir „Lemon pepper“. Tokiame marinate vištiena gali šaldytuve stovėti net 3–4 dienas. Kuo ilgiau ji pastovės, tuo mėsa bus trapesnė ir sultingesnė.

Špinatų salotos su kumpiu

Reikės: 1 sv šviežių špinatų lapų, puodelio plonų kumpio griežinėlių, 4 kiaušinių, 4 riekių baltos duonos, 2 skiltelių česnako, sezamo sėklų, alyvuogių aliejaus.

Pagardui reikės: ¼ puodelio baltojo vyno acto, baltojo svogūno, šaukšto rudojo cukraus, šaukštelio sezamo sėklų, alyvuogių aliejaus, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Paruoškite pagardą: svogūną labai smulkiai supjaustykite ir suberkite į maisto trintuvą kartu su kito mis sudedamosiomis dalimis, išskyrus aliejų. Išplakite mišinį iki vienytytės masės ir, neišjungę prietaiso, plona srovele įpilkite alyvuogių aliejaus (maždaug ½ puodelio). Paruoštą pagardą supilkite į indą ir atvėsinkite. Išvirkite kiaušinius. Keptuvėje iš abiejų pusių apkepkite kumpio griežinėlius, kol taps traškūs. Iškepusį kumpį sudėkite ant popierinių rankšluosčių, nusauskite. Česnakus smulkiai sukapokite ir sudėkite į keptuvę.

Keptuvėje įkaitinkite 3–4 šaukštus aliejaus, sudėkite duoną ir apkepkite iš abiejų pusių, kol igaus auksinį atspalvį. Keptą duoną sudėkite ant popierinių rankšluosčių. Paskui kiekvieną riekę perpjaukite įstrižai. Špinatų lapus nuplaukite, nudžiovinkite, pašalinkite kotelius ir sumaišykite su nedideliu kiekiu pagardo.

Špinatus sudėkite į lėkštes, ant viršaus uždėkite susmulkintų kiau-

šinių ir kumpio. Apibarstykite salotas sezamo sėklomis. Patiekite su apkepta duona ir likusiu pagardu.

Trinta špinatų sriuba

Reikės: svogūno, 1 sv špinatų, 5–6 puodelių vištienos sultinio, bulvės, 3 skiltelių česnako, gabalėlio imbiero šaknies, druskos, maltų juodųjų pipirų, citrinos sulčių, 2 šaukštų alyvuogių aliejaus.

Puode įkaitinkite aliejų, sudėkite sukapotus česnakus, supjaustytą svogūną, susmulkintą imbierą ir pakepkite 3–4 minutes, kol suminkštės. Tada sudėkite špinatus, įpilkite šaukštelį citrinų sulčių. Vos tik špinatai suminkštės, supilkite sultinį, įdėkite supjaustytą bulvę ir užvirkinkite. Sumažinkite ugnį ir virkite 10 minučių. Sriubą supilkite į maisto trintuvą ir sutrinkite. Tuomet vėl supilkite į puodą, pagardinkite druska, pipirais ir, jei reikia, citrinos sultimis. Kaitinkite kol užvirs.

Grietinėlės ir špinatų padažas

Reikės: 20–30 didelių špinatų lapų, ½ šaukštelio cukraus, puodelio grietinėlės, 2 skiltelių česnako, šaukšto sviesto, šaukštelio citrinos sulčių, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Špinatus nuplaukite po tekančio vandens srove, sudėkite į kiaurasamtį ir nuplikykite verdančiu vandeniu. Vandens perteklių nuspauskite, kol pradės skirtis žalsvos spalvos sultys. Susmulkinkite špinatus beveik iki vienytytės masės.

Gilioje keptuvėje ant mažos ugnies pakaitinkite grietinėlę, įdėkite sviesto, druskos, pipirų, cukraus, susmulkintų česnakų, įpilkite citrinos sulčių ir gerai išmaišykite. Tuomet, nuolat maišydam, po truputį į padažą dėkite špinatų masę. Kai padažas užvirs, keptuvę nuimkite nuo ugnies. Šis padažas puikiai tinka visiems žuvų ir jūros gėrybių patiekalams.

Keksai su sūriu ir špinatais

Reikės: 8 oz sviesto, 8 oz kietojo ožkų pieno sūrio, kiaušinio, puodelio pieno, 4 oz špinatų, 1,5 puodelio miltų, šaukšto kepimo miltelių, druskos, maltų juodųjų pipirų, aliejaus.

Špinatus kruopščiai nuplaukite. Sviestą ištirpinkite piene ant kaitrios ugnies. Į pieną suberkite susmul-

kintus špinatus ir kaitinkite, kol užvirs. Puodą nukelkite nuo viryklės. Kai atvės, išplakite plaktuvu, kol gausis vientisa masė. Miltus, kepimo miltelius ir druską persijokite. Į juos įberkite tarkuoto sūrio ir pipirų. Į mišinį supilkite pieno ir špinatų masę, įmuškite kiaušinį ir gerai išmaišykite. Orkaitę įkaitinkite iki 375 F temperatūros. Keksų formeles sutepkite aliejumi. Tešlos dėkite iki pusės formelės. Kepkite 20–25 minutes.

Graikiškas pyragas su špinatais

Reikės: 1 sv sluoksniuotos tešlos, svogūno, 2 kiaušinių, apie svaro špinatų, pusės puodelio brinzos, pusės puodelio kietojo sūrio, kalendrų (coriander), maltų juodųjų pipirų, druskos, aliejaus.

Špinatus nuplaukite, susmulkin- kite, apkepkite, apibarstykite druska ir pipirais. Sumaišykite su sutarkuo- tu brinzos ir kietuoju sūriu, kiaušini- aisiais bei žalumynais. Pusę tešlos iš- kočiokite ir patieskite aliejumi pa- tepto kepimo formos dugno (tešla turi dengti ir formos kraštus). Ant viršaus dėkite paruoštą įdarą. Liku- sią tešlą iškočiokite ir uždėkite ant įdaro. Viršutinį tešlos sluoksnį suba- dykite šakute, patepkite kiaušiniu ir pašaukite į orkaitę, įkaitintą iki 350 F temperatūros, maždaug 35–40 minu- čių.

Blynų pyragas

Iškepkite lietinių pagal savo mėgstamą receptą.

Aptepams reikės: silpnai sūdy- tos silkės, svogūno, rūgštaus obuolio, pusės svaro špinatų, 2 šaukštų grieti- nėlės.

Silkę nuvalykite, padalykite pu- siau ir pašalinkite kauliukus. Svogū- ną ir obuolį nulupkite. Susmulkinki- te silkę, svogūną, obuolį, 2 kietai vir- tus kiaušinius ir sutrinkite juos iki vienytytės masės. Špinatus nuplauki- te, supjaustykite, supilkite grietinė- lę, įberkite susmulkintus 2 kietai vir- tus kiaušinius ir išmaišykite.

Pusę blynų aptepkite su silke pa- ruoštu aptepu, kitą pusę – su špina- tais. Blynus dėkite vieną ant kito (paeiliui kaitaliodami aptepus). Py- ragą padėkite į šaldytuvą 2 valan- doms.

Prieš patiekdami leiskite jam sušilti iki kambario temperatūros. Toks blynų pyragas supjaustytas

mažais gabalėliais, tinka prie užkan- dinio stalo.

Lašišos ir špinatų vyniotinis

Reikės: 1 sv sluoksniuotos tešlos, ¾ sv lašišos, mažo svogūno, 8 oz špina- tų, 4 šaukštų sviesto, šaukšto supjaus- tytų petražolių, šaukšto susmulkintų čiobrelių (thyme), druskos, maltų juo- dujų pipirų.

Svogūną nulupkite ir supjausty- kite. Špinatus nuplaukite, nudžio- vinkite. Troškintuve įkaitinkite 2 šaukštus sviesto ir 5 minutes pakep- kite svogūnus ant mažos ugnies. Su- dėkite špinatus ir 3 minutes patroš- kinkite. Nukelkite nuo ugnies ir leis- kite atvėsti.

Lašišą supjaustykite plonomis juostelėmis. Ant miltais pabarstyto stalo iškočiokite tešlą, suteikdami jai stačiakampio formą. Apibarstykite petražolėmis, čiobreliais, druska, pipirais.

Į tešlos vidurį dėkite špinatų įdarą, ant viršaus – lašišos juosteles. Suvyniokite tešlą, užlenkite vynio- tinio kraštus. Iš visų pusių aptepkite minkštu sviestu, standžiai susukite į kepimo piepierių ir apriškite tinka- ma virve. Orkaitę įkaitinkite iki 375 F temperatūros. Kepkite 45 minutes.

Špinatais įdaryti saldieji svogūnai

Reikės: 1 sv špinatų, 4 didelių sal- džųjų svogūnų, poros šaukštų sviesto, puodelio grietinėlės, 2 kiaušinių, pu- sės puodelio sutarkuoto šveicariško sūrio, 16 šviežių lauro lapų, petražo- lių, druskos, pipirų.

Nuplaukite, išrūšiukite špinatų lapus ir 3–4 minutes apvirkite juos pasūdytame vandenyje. Nukoškite, nuvarvinkite rėtyje ir gerai apspau- dykite, kad nutektų vanduo – jie turi būti ku sausesni.

Nulupkite svogūnus, trečdalį vir- šaus nupjaukite, vidų atsargiai iš- skobkite tvirtu šaukštu. Viršūnėles ir išskobtus minkštumus atidėkite.

Keptuvėje pakaitinkite sviestą, sudėkite svogūnus ir, uždengus, vis pavartant, pakepinkite, kol ims gel- sti. Likusias svogūnų dalis smulkiai sukapokite ir pakepinkite kitoje ke- ptuvėje ant labai lėtos ugnies – kad nepakeistų spalvos.

Gerau nusaustus špinatus du- benyje sumaišykite su didžiama grietinėlės, sukrėskite pakepintus sukapotus svogūnus, suplaktus kiau- šinius, sutarkuotą sūrį, pagal skonį – druskos, pipirų.

Svogūnus kaupinai prikimškite įdaro. Lauro lapus sumeskite į ver- dantį pasūdytą vandenį ir kiek apvi- rinkite lauro lapus.

Ant kiekvieno svogūno uždėkite po 4 lauro lapus ir apriškite siūlu, kad laikytųsi. Svogūnus sudėkite į kepimo skardą ir 20 minučių kepkite 425 F karštumo orkaitėje. Išėmę iš orkaitės nuriškite siūlus, nuimkite lauro lapus, ant viršaus uždėkite po šaukštelį pomidorų tyrės ir, pašovę orkaitėn, pakepkite dar 2 minutes. Patiekiant apiberkite kapotomis pet- ražolėmis. Tai yra nesotus valgis, tin- kantis visiems.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Rugpjūčio 12 d. sostinės V. Kudirkos aikštėje referendumo dėl Visagino atominės elektrinės statybų iniciatoriai surengė akciją „Pabusk“. Akcijos dalyviai skambino varpais bei varpeliais ir ragino pasipriešinti atominės jėgainės statyboms.

ELTA nuotr.

Kinijos premjeras ragins savo šalies verslininkus investuoti Lietuvoje

Beijing (ELTA) – Kinijoje su darbo vizitu viešintis premjeras Andrius Kubilius pakvietė Kinijos verslą aktyviau investuoti į Lietuvos laisvasias ekonomines zonas (LEZ) ir taip sukurti sąlygas Kinijos verslo plėtrai Lietuvoje ir Šiaurės Baltijos regione. Kinijos premjeras pažadėjo paraginti kinų verslininkus investuoti į LEZ.

Tianjino mieste prie Beijing vykusiam ministro pirmininko A. Kubiliaus ir Kinijos premjero Wen Jiaobao susitikime Lietuvos ir Kinijos vyriausybės vadovai aptarė bendradarbiavimą aukštųjų technologijų,

žemės ūkio, transporto, švietimo ir turizmo srityse. Premjerai pažymėjo, kad bendravimas vyriausybės lygiu kuria naujas galimybes stiprinti dvišalį bendradarbiavimą.

Vyriausybės vadovai taip pat sutarė, kad nuo jų susitikimo Varšuvoje šių metų balandį stiprėja dalykiniai ryšiai tarp konkrečių sričių ministerijų. Lietuvos eksportas į Kiniją per 2011 metus išaugo du kartus.

A. Kubilius taip pat susitiko su Kinijos technologijų ir mokslo ministru ir dalyvavo plenarinėje Pasaulio ekonomikos forumo – Kinijos Davoso – pirmoje sesijoje.

A. M. Brazausko vardo tilto kol kas nebus

Vilnius (ELTA) – Vilniaus savivaldybės taryba kol kas nesuteikė Vilniaus Žirmūnų tiltui buvusio prezidento Algirdo Mykolo Brazausko vardo, kaip siūlė tarybos socialdemokratai. Nuspręsta, kad su Žirmūnų tilto pervadinimu skubėti neverta, ir tiek dėl paties pervadinimo, tiek dėl to, koks vardas būtų tinkamiausias, bus tariamasi po Seimo

rinkimų.

Kai kurie savivaldybės nariai siūlė sumanymo pervadinti tiltą išvis atsisakyti. Vilniaus savivaldybės tarybos narys Jonas Juodka pažymėjo, kad gerbia buvusio prezidento atminimą, bet Vilniuje nėra nė vieno nei Aleksandro Stulginskio, nei Kazio Griniaus, nei Antano Smetonos vardo tilto.

Pagerėjo Vilniaus universiteto vertinimas

Vilnius (ELTA) – Paskelbtame geriausių 2012 m. pasaulio universitetų vertinime „QS World University Rankings“ tarp 700 geriausių pasaulio universitetų pateko ir trys Lietuvos universitetai – Vilniaus universitetas (VU), Vytauto Didžiojo universitetas (VDU) ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VGTU).

Geriausiais iš lietuviškų universitetų buvo įvertintas VU, užėmęs 501–550 vietą. Šis universitetas pakilo aukštyn – praeitais metais jis užėmė 551–600 vietą. VGTU ir VDU užėmė 601–700 vietą. Abu šie universitetai tarp geriausių pasaulio universi-

tetų pateko pirmą kartą. Kiti Lietuvos universitetai į vertinimo lentelę nepateko.

Aukštosios mokyklos vietą QS vertinimo lentelėje lemia akademikų ir darbdavių apklausos rezultatai, aukštosios mokyklos mokslininkų citavimo lygis, dėstytojų ir studentų, atvykusių į universitetą iš užsienio, skaičius, studentų ir dėstytojų santykis.

Geriausiu universitetu pasaulyje šiemet pripažintas Massachusetts Institute of Technology (JAV), antrą vietą užėmė University of Cambridge (Didžioji Britanija), trečią – Harvard University (JAV).

2013-ieji paskelbti Meilės Lukšienės metais

Vilnius (ELTA) – Seimas 2013-uosius metus paskelbė Meilės Lukšienės metais. Šį sprendimą parlamentas priėmė atsižvelgdamas į tai, kad 2013 m. sukanka 100 metų, kai gimė mokslininkė, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio narė, švietimo per-tvarkos pradininkė habil. dr. M. Luk-

šienė. Nutarime pabrėžiama, kad mokslininkės 100-osios gimimo metinės yra įtrauktos į UNESCO minimų datų sąrašą. UNESCO dėmesys šiai visuomenės veikėjai skiriamas už itin svarbų vaidmenį vystant modernią švietimo sistemą bei ugdant demokratišką lietuvių bendruomenę.

Libijoje žuvo JAV ambasadorius

Washington, DC (BNS) – Baltieji rūmai patvirtino, kad per JAV konsulato Bengazyje puolimą žuvo JAV ambasadorius Libijoje Chris Stevens. Libijos vicepremjeras pasmerkė prieš JAV diplomatinę atstovybę surengtą išpuolį. Lietuvos premjeras Andrius Kubilius ir užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pareiškė užuojautą dėl JAV diplomatų žudynių Libijoje.

Pranešama, kad ambasadorius Ch. Stevens žuvo, kai kovotojams užpuolus diplomatinės misijos pastatą,

jis buvo vežamas į saugesnę vietą. Teigiama, kad ambasadorius ir dar trys konsulato darbuotojai žuvo, kai į jų automobilį buvo paleista raketa. Dar vienas darbuotojas žuvo kovotojams užpuolus pastatą. Amerikos konsulatą Bengazyje puolė islamistų minia. Jų pasipiktinimą sukėlė internete pasirodęs filmas „Islamo nekal-tumas“, kurį Jungtinėse Valstijose sukūrė kinematografininkai mėgėjai. Šio filmo autoriai labai neigiamai apibūdino musulmonus ir jų religiją.

JAV padėjo sovietams pridengti kaltę dėl Katynės žudynių

Washington, DC (BNS) – Paviešintuose išslaptintuose dokumentuose pateikiami įrodymai, pagrindžiantys, jog JAV prezidento Franklin Delan Roosevelt administracija padėjo sovietams pridengti kaltę dėl 1940 m. Katynėje nužudytų Lenkijos karių. JAV Nacionalinio archyvo išslaptinti dokumentai pagrindžia įtarimus, kad JAV nenorėjo piktinti savo karo meto sąjungininko Josif Stalino. Beveik 1,000 puslapių pranešimas padės nuspręsti, ką JAV žinojo apie šį įvykį.

Katynėje J. Stalin nurodymu sovietai 1940 m. pavasarį nužudė beveik 22,000 lenkų kalinių, daugiausia karininkų, taip pat civilių. Rusija tai pripažino tik 1990 m. Prieš tai penkis dešimtmečius Maskva dėl žudynių kaltino nacių. Remiantis dokumentais, amerikiečių kaliniai 1943 m. į Washington pasiuntė koduotas žinutes, kuriose teigė matę masines ka-

Beveik tūkstančio puslapių pranešimas padės nuspręsti, ką JAV žinojo apie Katynės įvykį.

EPA nuotr.

pavietes Katynės miške, Smolensko srityje, Vakarų Rusijoje. Naciai patys į įvykio vietą nugabeno amerikiečių ir britų karo belaisvių grupę, norėdami padaryti juos radinio liudininkais. Šis faktas rodo, kad naciai, kurie teritoriją užėmė tik po žudynių, nėra atsakingi už nusikaltimą.

J. M. Barroso pasiūlė sukurti federacinę Europą

Strasbūras (BNS) – Europos Parlamente sakdamas metinę kalbą Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso teigė, kad ES ateityje turi tapti „nacionalinių valstybių federacija“, ir pasiūlė parengti naują ES sutartį, kuri tai įteisintų.

J. M. Barroso pasiūlė pateikti visuomenei svarstyti tokios sutarties projektą iki 2014 m. EP rinkimų. Pabrėžęs šių rinkimų svarbą, jis kvietė stiprinti EP vaidmenį ir europines politines partijas. Komisijos pirmininkas ragino „nepalikti abejonių dėl ES nedalomumo bei euro negrįžtamumo“. Kalbėdamas apie Graikiją jis teigė, jog „lemiama akimirka“ bus

ateinantis ruduo: „jei Graikija vykdys savo išpareigojimus – ji turėtų likti euro zonoje“.

J. M. Barroso taip pat pažadėjo artimiausiu metu pateikti svarstyti teisės aktų projektus, skirtus stiprinti Europos Centrinio Banko priežiūros galias bei įsteigti Europos bankininkystės instituciją. Jo teigimu, tai bus „pirmasis žingsnis bankininkystės sąjungos link“. Kartu Komisijos pirmininkas pabrėžė, jog stipresnė ekonominė ir fiskalinė sąjunga turi būti paremta glaudesne politine sąjunga, kuri palaipsniui turėtų virsti Europos federacija.

Rumunija tirs, ar tikrai šalyje buvo CŽV kalėjimai

Bukareštas (BNS) – Rumunijos prezidentas Traian Basescu pranešė, kad bus tiriami kaltinimai, jog šalyje buvo slapti JAV sulaikymo centrai, skirti įtariamiesiems teroristams. T. Basescu sakė, kad Rumunija laikysis Europos Parlamento (EP) nutarime pateikiamų siūlymų pradėti tyrimą.

Vis dėlto T. Basescu valdžia yra ribota, ypač dėl to, kad šalies vyriau-

sybei vadovauja jo politinis varžovas socialistas Victor Ponta, kuris nesenai bandė prezidentui surengti apkaltą. Ministro pirmininko V. Pontos vyriausybė kol kas EP nutarimo nekommentavo. EP prašė ištirti teiginius apie nelegalius JAV centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimus ne tik Rumunijoje, bet ir Lenkijoje bei Lietuvoje.

Marse aptikti užšalusio anglies dvideginio debesys

Washington, DC (BNS) – Remdamiesi JAV aeronautikos ir kosmoso agentūros (NASA) palydovo „Mars Reconnaissance Orbiter“ darytomis nuotraukomis, mokslininkai aptiko iki šiol aiškiausią įrodymą, kad Marso paviršiuje yra užšalusio anglies

dvideginio. Kad susidarytų užšalęs anglies dvideginis, žinomas kaip „sausas ledas“, reikalinga 125 laipsnių žemiau nulio Celsijaus temperatūra. NASA teigimu, tai vienintelis žinomas anglies dioksido „snigimo“ pavyzdys mūsų Saulės sistemoje.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loresetim@gmail.com

LIETUVA

Naujoje Pasaulio banko (PB) ataskaitoje teigiama, kad Rytų Europa turi pažaboti šešėlinę ekonomiką, kad atsilauktų prieš siaučiančią Europos skolų krizę ir skatintų augimą. Pasak banko, didžiausia šešėlio dalis yra Bulgarijoje. 2007 m. duomenimis, šešėlinė ekonomika siekė 33 proc. Bulgarijos bendrojo vidaus produkto (BVP), tuo tarpu Slovakijoje ji buvo mažiausia Centrinėje ir Rytų Europoje ir sudarė 17 proc. BVP. „Čekija, Estija, Vengrija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija ir Slovėnija yra kažkur tarp jų“, rašoma banko pranešime.

Finansų ministerijai sumažinus Lietuvos BVP augimo prognozes kitiems metams, ekonomistai tikina, jog tai nerodo „antrosios krizės bangos“ ir net priešingai, Lietuvos ūkio augimas gali būti sparčiausias Europos Sąjungoje (ES), o ekonominės tendencijos Lietuvoje daugiau neblogės. Šiems metams Finansų ministerija nepakeitė ūkio augimo prognozių ir tikisi 2,5 proc. ekonomikos ūgtelėjimo, tačiau 2013 m. numatomas nebe 3,7 proc., kaip šiemet balandį, o 3 proc. augimas.

Kinijoje viešintis ministras pirmininkas Andrius Kubilius sulaukė Pasaulio ekonomikos forumo įkūrėjo, ilgamečio organizatoriaus ir vykdomojo pirmininko Claus Schwab kvietimo dalyvauti Pasaulio ekonomikos forumo, kuris tradiciškai vyksta sausio mėnesį Šveicarijos kalnų kurorte Davose. A. Kubilius taip pat dalyvavo Pasaulio ekonomikos forumo organizuojamo kasmečio Naujųjų vadovų susitikimo diskusijose Tiandzinio mieste netoli Kinijos sostinės Bejing.

Miško ir sodo uogas, vaisius, grybus užšaldanti ir perdirbanti Alytaus bendrovė „Vėtrija“ skuba montuoti antrosios šaldymo linijos. Ją užgriuvo užsakymai ne tik iš Europos, bet ir iš Kinijos farmacininkų. Prieš 16 metų veiklą pradėjusi bendrovė šaldytas miško ir sodo gėrybes parduoda ne tik mūsų šalyje, bet ir siunčia į daugelį kitų Europos šalių, net į Australiją. Kinijos farmacijos bendrovės, gaminančios maisto papildus ir vaistus, susižavėjo lietuviškomis mėlynėmis, mat jose gausu medžiagų, gerinančių regėjimą, stabdančių kataraktos vystymąsi, saugančių kraujagysles ir organizmą nuo per greito senėjimo.

Vis populiarijančiu Lietuvoje interaktyviu kalbų mokymusi internetu dažnai naudojasi ir emigravę į svečias šalis lietuviai. Svetainėje Anglu24.lt per pastaruosius 4 metus ketvirtadalis visų aplankiusiųjų jungėsi iš anglakalbių šalių. Anglu24.lt – interneto svetainė norintiems greitai išmokti anglų kalbos. Čia galima rasti mokymuisi reikalingą medžiagą – įgytas žinias galima patikrinti svetainėje esančiais testais.

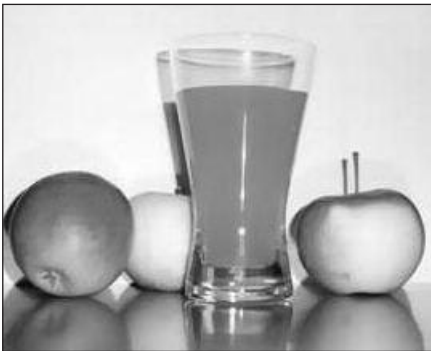
Ruošiant puslapį naudotasi informacija iš BNS, ELTA, Delfi.lt.

Š. m. spalio 25–26 d. Vilniuje vyks Baltijos regiono šalių investuotojų forumas, skirtas tarptautinei verslo plėtrai ir investicinės aplinkos gerinimui. Be žymių užsienio svečių pasikaitų ir kūrybinių dirbtuvių renginyje vyks verslo ryšių mugė, gausybė verslo susitikimų bei bendradarbiavimo vakaras. Į Baltijos investuotojų forumą registruotis galima internete: www.investorsforum.lt. Daugiau informacijos – el. paštu info@investorsforum.lt arba tel. +370-5-275-52-58; mob. +370-624-57-394 (Andželika Rus-teikienė).

Šveicarijos ekonomika pasaulyje konkurencingiausia, atskleidė Pasaulio ekonomikos forumo paskelbtas konkurencingumo tyrimas, kuriame pagal 113 rodiklių vertintos 144 pasaulio valstybės. Blogiausiai iš Europos šalių vertinama Graikija. Jai skirta 96 vieta. Lietuva užėmė 45 vietą, o tai reiškia, kad, palyginti su praėjusiais metais, mūsų šalis smuktelėjo viena vieta žemyn.

Prašyti išmaldos ir ją duoti Vilniuje draudžiama jau beveik metus. Baudos už draudimo nepaisymą – nuo 10 iki 2,000 litų, tačiau nuo draudimo įsigaliojimo lapkritį policija baudas išrašė vos 60 asmenų, o už išmaldos davimą nebuvo nubaustas nė vienas žmogus. Pareigūnai aiškina, kad baudas išrašinėti nėra prasmės: iš 60 už elgetavimą nubaustų asmenų baudas susimokėjo tik vienas kitas. Išimti Vilniaus savivaldybė padarė maldos namams – prie bažnyčių elgetauti galima, tačiau pelningiausios elgetaujančiųjų vietos išlieka lauko kavinės. Restoranų savininkai sako, kad pinigų prašinėjimas nesumažėjo, o dauguma elgetaujančiųjų – tai ne skurstantys, o tuo užsiiminėjantys kaip verslu. Restoranų atstovai sako matantys, kaip lito prašantys žmonės ryte į miesto centrą atvažiuoja taksi automobiliu.

Nagingas šiaulietis inžinierius Stasys Ambrasas, išėjęs į pensiją, tuščiai sėdėti nemėgsta – po metus trukusio studijavimo ir meistravimo savo rankomis sukūrė sulčių spaudimo fabriką ant ratų. S. Ambraso pagamintas įrenginys per valandą išspaudžia ir pasterizuoja 200 litrų sulčių. S. Ambraso sunkvežimiu galima nuvažiuoti ir į užsakymo vietą. Svarbu, kad ten būtų tiekiama elektra ir vanduo.

PASAULIS

Vienas iš keturių Tarptautinio valiutos fondo (TVF) vadovės pavaduotojų Zhu Min sakė, kad euro zonos skolų krizė dar toli gražu nesibaigė ir kad Europa turi ir toliau tikėti bendros valiutos ateitimi. Europos skolų krizė tęsiasi jau daugiau nei trejus metus, o dauguma investuotojų mano, kad euro zonos ekonomika šiemet nugrims į recesiją. TVF numato, jog pagilėjus nuosmukiui Europoje, ekonominis aktyvumas JAV ir Japonijoje smuktų 1,5–2,0 proc., o Kinijoje – 1 proc. eksporto.

Latvijos ekonomikos ministras Daniels Pavliuts apsidžiaugtų, jeigu į gimtinę sugrįžtų bent jau pusė emigravusių latvių, o jo keliamas tikslas – sugrąžinti iš emigracijos 100,000 žmonių. Jis sakė, kad Latvijos ekononika vėl auga, todėl didėja darbo jėgos paklausa, ypač sparčiai besi-vystančiose srityse, tokiose kaip sta-tyba ir informacinės technologijos. Sparčiai didėja kvalifikuotos darbo jėgos paklausa, nes latviams plūste-lėjus į užsienį, atsirado kvalifikuotų specialistų trūkumas. Šalies ekononikos ministerijoje įsteigta speciali darbo grupė, kuri rengia reemigracijos planą. Ministerijos skaičiavi-mais, per 10 metų Latviją paliko 213,000 žmonių, kitų tyrimo tarnybų ir ekonomistų duomenimis, emigravo nuo 300,000 iki 500,000.

Kakavos kainos pasaulio rinkose šoktelėjo iki aukščiausio lygio per 10 mėn. po pranešimų apie tai, kad Vakarų Afrikos šalys nebeįstengia aprūpinti šia preke rinkos. Vien per šią savaitę kakavos pupelių kaina Londono prekyboje ūgtelėjo 8 proc. Kaip teigia prekybos žinovai, Dramblio Kaulo Krantas ir dar viena stambi kakavos pupelių augintoja – Gana, eksportuojančios beveik 60 proc. visų kakavos pupelių pasaulyje, jau pardavė didžiąją dalį savo atsargų, sukauptų 2012–2013 m. laikotarpiu. Be to, investuotojai baiminasi, kad dėl nepalankių orų ir neramios politinės padėties Dramblio Kaulo Krante atsargos sumažės.

Prieš Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių ekonominio bendradarbiavimo (APEC) vadovų susitikimą Vladivostok mieste JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton sakė, kad JAV administracija nori šį mėnesį normalizuoti prekybos ryšius su Rusija. Pasak valstybės sekretorės, vyriausybė bendradarbiauja su Kongresu dėl reikiamų įstatymų priėmimo. Rusija jau priklauso Pasaulio prekybos organizacijai (PPO), bet dar galioja 1974 m. priimta JAV Konstitucijos pataisa, kuri neleidžia JAV bendrovėms normaliai prekiauti su

Rusija. H. Clinton sakė, kad siekiant užtikrinti konkurencingumą norima atšaukti pataisos taikymą Rusijai ir normalizuoti šalių prekybos ryšius.

Jungtinės Valstijos gali netekti aukščiausio skolinimosi vertinimo, jeigu per derybas dėl kitų metų biudžeto nepavyks sumažinti valstybės skolą, pranešė vertinimų agentūra „Moody’s“. Praėjusių metų rugpjūtį vertinimų agentūra „S&P“ sumažino aukščiausią JAV skolinimosi vertinimą vienu lygiu iki AA+ ir nustatė neigiamą perspektyvą.

Rusijos bendrovė „Atomstrojeksport“ padidino ieškininių reikalavimų, keliamų Bulgarijos valstybinei elektros energetikos bendrovei NEK už atominės jėgainės „Belene“ atsisakymą, sumą iki milijardo eurų. Praėjusiais metais Rusijos reikalaujama suma siekė 58 mln. eurų. Kaip paaikšino „Atomstrojeksport“, ieškinio suma padidinta todėl, kad atominės jėgainės statybos projektą Bulgarijos vyriausybė nutraukė pirma laiko, o NEK vis dar atsisako atlyginti Rusijos bendrovei patirtas išlaidas ir nuostolius.

JAV prekybos deficitas liepą nežymiai padidėjo, nes eksportas mažėjo sparčiau nei importas. JAV prekybos departamento duomenimis, prekybos deficitas liepą padidėjo iki 42,0 mlrd. JAV dol. – 0,2 proc. daugiau nei birželį (41,9 mlrd. JAV dol.). JAV eksportas sumažėjo 1 proc. iki 183,3 mlrd. dol. dėl silpnesnių pardavimų euro zonos valstybėms. Importo apimtys smuko 0,8 proc. iki 225,3 mlrd. dol., naftos importas sumažėjo 6,5 proc. Tačiau importas iš Kinijos liepą pasiekė rekordą – 37,9 mlrd. dol., todėl ekonomiškai svarbus prekybos deficitas su Kinija išaugo iki rekordinio lygio – 29,4 mlrd. JAV dol. Eksportas į Europą sumažėjo 11,7 proc., nes recesija regione nusmukdė paklausą.

Naftos ir dujų bendrovė „British Petroleum“ (BP) paskelbė parduodanti dalį savo naftos gavybos aktyvų JAV bendrovei „Plains Exploration & Production“ už 5,55 mlrd. dol. BP parduoda dalį aktyvų, turimų giliavandeniuose Meksikos įlankos telkiniuose, taip vykdydama anksčiau skelbtą finansinių nuostolių, patirtų dėl avarijos Meksikos įlankoje, atlyginimo programą.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 60

Kai kiek vėliau po pertraukos ėjau atgal į posėdžių salę, išgirdau moters balsą: „Mr. President, Mr. President!“ Pamaniau, kad gal mane mėgina pasivyti atstovė spaudai Rita Grumadaitė. Atsigrežiu – žiūriu, artėja A. Merkel. Sustoju, ir man dar nespėjus tarti nė žodžio, ji pirmoji prabyla: „Nesupraskite manęs klaidingai. Aš noriu geriausio, visas šalis tenkinančio sprendimo. Be tai nereiškia, kad nekreipiame dėmesio į kitų šalių nuomonę.“ Tai skambėjo tarsi atsiprašymas. Pasijutau net nejaukiai. Apkabinau ją per pečius ir sakau: „Puikiai suprantu jūsų padėtį. Turime bendrai ieškoti ES naudingo sprendimo, kartu nepažeisdami mūsų kaimynų interesų.“

Pasirodo, šią sceną filmavo televizijų žurnalistai, ir įrašas buvo parodytas per žinių laidas. Džiaugiasi, kad ir Ukrainai bei Gruzijai pavyko padėti, ir santykių su Vokietija neatšaldžiau.

PASTABOS PARAŠTĖSE

Abipuse pagarba grįsti itin draugiški santykiai su Vokietijos kanclere Angela Merkel užsimezgė Briuselyje, kai įtikinėjome lenkus nevetuoti ES konstitucinės sutarties. Nors vėliau mūsų nuomonės ne visuomet sutapdavo, tai nė kiek neatsiliepėdavo asmeniui bendravimui. Svarbiausia – A. Merkel gerai suvokė Lietuvos problemas ir būdavo geranoriškai nusiteikusi mūsų šalies atžvilgiu. Antai kai kilo grėsmė, kad Rusija, netiekianti mums naftos „Družbos“ vamzdynu, gali nutraukti dar ir dujų tiekimą Lietuvai per Baltarusiją, Vokietijos kanclerė pasistengė, kad į Maskvą vykstantis Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy būtų įpareigotas aiškiai pareikšti Vladimirui Putinui, jog ES mūsų šalies nepaliks vienos spręsti šių problemų.

Su A. Merkel bendravimas buvo nepalyginti šiltesnis nei su jos pirmaku, ankstesniu Vokietijos kancleriu Gerhardu Schröderiu – su šiuo politiku santykiai net tapo įtempti, kai jis, nepaisydamas Lietuvos ir kitų Baltijos šalių bei Lenkijos interesų, mums už nugaros susiderėjo su V. Putinu tiesti dujotiekį Baltijos jūros dugnu. Įsiminė, kaip, man atvykus vizito į Berlyną, kanclerio pareigas dar ėjęs G. Schröderis apsimetė, kad dėl šio projekto dar nėra susitarta, jis nieko apie tai nežino, nors, kaip vėliau įsitikinome, tuomet jau buvo viskas suderinta. Net suvaidino sceną, kreipdamasis į savo padėjėjus, kad jie jam pateiktų daugiau informacijos apie dujotiekio reikalus. Tačiau prabėgus visai nedaug laiko pasaulis sužinojo, kad ką tik palikęs Vokietijos kanclerio postą G. Schröderis tapo didžiulę algą gaunančiu dujotiekį Baltijos jūros dugnu tiesiančios bendrovės „Nord Stream“ akcininkų komiteto pirminku. Aš nelabai nustebau tai išgirdęs. G. Schröderis buvo labai jau ugningas šio projekto advokatas.

A. Merkel elgėsi kitaip. Nors dujotiekio projekto ji neatšaukė, bent jau rodė, kad supranta mūsų nuogąstavimus ir žadėjo į juos atsižvelgti. Žinoma, tai iš esmės nieko nepakeitė –

dujotiekis vis viena tiesiamas. Lėmė Vokietijos ir kai kurių kitų didžiųjų ES valstybių interesai. Prieš dujotiekį ryžtingai pasisakė tik Baltijos šalys ir Lenkija, iš pradžių mus tvirtai rėmė ir Švedijos užsienio reikalų ministras Carlas Bildtas, bet mūsų jėgų nepakako sustabdyti projektą.

Tapus Vokietijos kanclere, A. Merkel neskubėjo pritarti dujotiekio idėjai. Vis dėlto vokiečių bendrovių interesai galiausiai privertė ir ją remti šį projektą.

Beje, A. Merkel, atrodo, nepamiršo mūsų bendradarbiavimo ir man baigus eiti Lietuvos prezidento pareigas – 2010 metais atvykusi trumpo vizito į Vilnių ji, kaip buvau informuotas, teiravosi mūsų atstovų apie mane, klausė, kur aš esu.

2008 metų gegužės 11 diena, Vilnius. Europos Sąjungai rengiantis pasirašyti sutartį su Rusija, Lietuva iškėlė kelias, mūsų požiūriu, svarstytinas temas: naftos tiekimo nutraukimą „Družbos“ vamzdynu, teisinės pagalbos tiriant Medininkų žudynes stoka, Sovietų Sąjungos okupacijos žalos atlyginimo problema, taip pat išaldytą Gruzijos konfliktų su Maskvos remiamomis separatistinėmis teritorijomis klausimą. Pasiūlėme tai įtraukti į pasitarimų su Rusija darbotvarkę. Mūsų siūlymai sukėlė ES pirmininkaujančios Slovėnijos susirūpinimą ir net pasipriešinimą. Pasigirdo spėlionių, neva Lietuva, siekdama savo tikslų, ketina naudotis veto teise. Tai netiesa, bet šiuos gandus pasigavo kai kurie mūsų politikos komentatoriai. Ne kartą viešai neigiau tokią galimybę, bet gali sakyti nesakęs – ar rašantiesiems rūpi tiesa? Svarbu tik drumsti vandenį, kritikuoti, nesukant sau galvos dėl valstybės interesų.

Nutarėme imtis iniciatyvos. Užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, norėdamas geriau paaiškinti Lietuvos poziciją, pakvietė į Vilnių Švedijos, Lenkijos ir Slovėnijos užsienio reikalų ministrus. Mėginsime įtikinti, kad derybose su Rusija reikia laikytis vieningai. Po visą dieną trukusių pokalbių pavyko sutarti. Vakare nuvykau į „Stiklius“ (čia ir vyko pasitarimai) pasveikinti ministrų. Rytoj jie keturiese skrenda į Tbilisį, kur susitiks su prezidentu Michailu Saakašviliu, susipažins su padėtimi Gruzijoje ir pamėgins „atšaldyti“ įkaitusius santykius su Rusijos remiamais separatistais, kol įtampa nevirto susišaudymais.

Viešbutyje manęs laukė žurnalistai. Visi klausimai – negatyvūs: ar nemanote, kad šis keturių ministrų susitikimas neturės jokios reikšmės, ar Lietuvos veto nebus tik pajuokos objektas, jei visos didžiosios ES valstybės laikosi kitokios pozicijos?

Atsakiau, kad, pirma, Lietuva niekur nepareiškė, jog gali pasinaudoti veto teise, antra, keturių ministrų susitikimas – tik ES bendros pozicijos derybose su Rusija derinimo pradžia.

2008 metų gegužės 16 diena, Vilnius. Nesiliauja intrigos dėl naujo švietimo ir mokslo ministro paskyrimo.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

„DRAUGĄ“
galite
užsisakyti
ir internete
www.draugas.org

IEŠKO DARBO

* Moteris ieško vyresnių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis ir anglų kalba, geros rekomendacijos. Tel. 773-507-4810.

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo lietuvių šeimose. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 708-323-6359.

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Turi rekomendacijas ir patirties. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 708-691-2948.

SIŪLO DARBĄ

Sewing/Installing fabric on walls
WOMEN and men with artistic touch can apply. Reliable, must speak English, have car. Will train, full time, Palatine. 847-202-0642

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Trucking

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šilinės atlaidai Šiluvoje vėl sulaukė maldininkų

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Rugsėjo 7-ąją Šiluvoje prasidėjo didieji Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidai, kurie tęsis devynias dienas iki rugsėjo 16-osios, sekmadienio. Per visą atlaidų laiką pagal parengtą šių metų Šilinės programą numatytomis dienomis čia atvykti kviečiamos atskiros visuomenės grupės, įvairios bendruomenės ir institucijos, dirbantieji ir tarnautojai, žemdirbiai ir pedagogai, medikai ir slaugytojai, sveiki ir ligoti, jauni ir seni. Kviečiamas kiekvienas žmogus – ir tas, kuriam jau seniai brangi ši Marijos šventovė, ir šiuolaikinio gyvenimo lėkime norintis stabtelėti, atarsti dvasinę paguodą, artėti prie amžinųjų dalykų.

Atlaidai šiomet – tai padėka Dievui už 625 metų krikščionišką Lietuvos istoriją ir Krikšto jubiliejaus šventę prisimenant, jog visai neseniai, prieš 25-erius metus savo tautos Krikšto 600 metų iškilmes Lietuvoje už geležinės uždangos dar nebuvo galima švęsti laisvai. Kartu taip pat minimi palaimintojo Jurgio Matulaičio metai prisimenant, kad 1987-

nugalėti jį gerumu.

Šiandien nedidelė, vos 800 gyventojų turinti Šiluva – vienas svarbiausių maldininkų traukos centrų Lietuvoje, išlaikęs ilgiausią, beveik 500 metų Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidų šventimo tradiciją. Čia atsiliepiama į Švč. Mergelės Marijos raginimą garbinti jos Sūnų, meldžiamą kūno ir dvasios sveikatos. Dažnas čia atsigręžia į Dievą, patiria dvasios atsinaujinimą.

Sovietų valdymo metais aikštėje prieš bažnyčią vietoje Marijos statulos buvo pastatytas paminklas „Už sovietų valdžią žuvusiems šiluviškiams“. Nors sovietų valdžia maldininkams visai trukdydavo dalyvauti atlaiduose – uždarydavo kelius, 1979 m. net paskelbė kiaulių marą, maldininkai rengdavo procesijas į Šiluvą. Ne vienas maldingų kelionių į Šiluvą organizatorius nukentėjo nuo sovietų valdžios – buvo tardomas, teisiamas ar net nubaudžiamas įkalinimu ar tremtimi. Nepaisant persekiojimų, Šiluva išliko Bažnyčios dvasinės stiprybės liudytoja.

Atkūrus Nepriklausomybę, 1991 m. rugsėjo 8 d. Šiluvoje kardinolas

mosi Šiluvoje 10-mečio proga arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pašventino Jono Pauliaus II namus. Juose mokosi ir gyvena Kauno kunigų seminarijos parengiamojo kURSO seminaristai. Vasaros mėnesiais šiuose namuose vyksta kunigų ir pasauliečių rekolekcijos, priimami piligrimai. Tais metais į Šiluvos bazilikos didįjį altorių po restauracijos buvo sugrąžintas maloningasis Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu paveikslas, 2006 metais jis vainikuotas popiežiaus Benedikto XVI palaimintomis karūnomis.

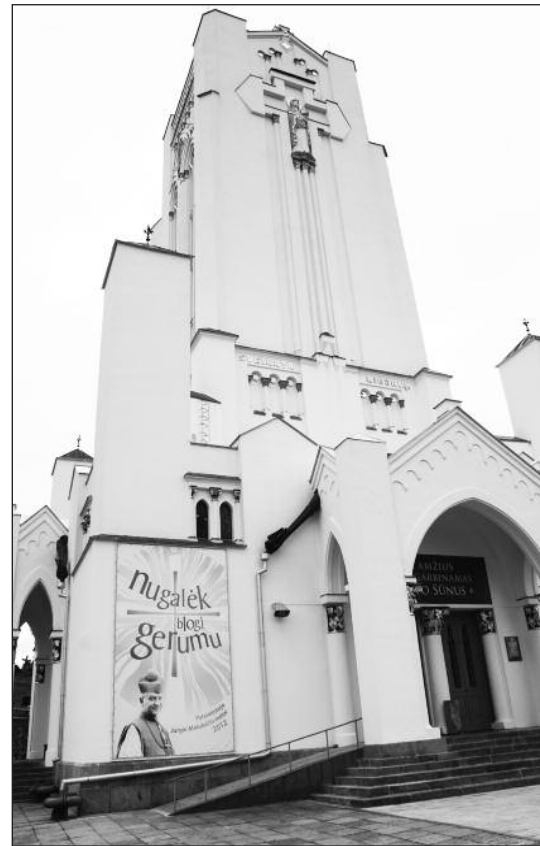
Ypač Šiluva atsinaujino, kai 2008 m. joje buvo švenčiamas Švč. Mergelės Marijos apsireiškimo 400 metų jubiliejus. Popiežiaus Jono Pauliaus II viešnagės Šiluvoje 15 metų sukakčiai paminėti atidengtas paminklas naujoje aikštėje, kuri į sakralią erdvę sujungė abi šventoves – Švč. Mergelės Marijos Gimimo baziliką ir Apsireiškimo koplyčią. Piligrimų maldai dabar tarnauja aikštės Rožinio kopyltstulpiai, o jų patogumui atidarytas Piligrimų centras ir jame įrengtas Šiluvos istorijos muziejus. Popiežiaus vardu tada pavadinta ir

švenčiami jau beveik penkis šimtus metų. Artėjant didiesiems Šilinės atlaidams, paskutinį rugpjūčio sekmadienį piligrimai, dėkodami Dievui už Tėvynės laisvę ir tęsdami sovietmečiu kilusią tradiciją, atkeliauja į Šiluvą dviem tūkstantinėmis eisenomis – nuo Raseinių pusės ir Tytuvėnų.

Šiluvos atlaidų neužmiršo ir laisvajame pasaulyje gyvenantys lietuviai. Pirmoji Šilinės šventė įvyko 1947 m. rugsėjo 8 dieną Vokietijoje, Altoetting mieste Bavarijoje, kita – 1947 m. lapkričio 16-ąją Austrijos Absam mieste Tyrol krašte. Šilinės atlaidai būdavo švenčiami lietuvių parapijose Argentinoje, Urugvajuje, Jungtinėse Amerikos Valstijose. Nuo 1959-ųjų Čikagoje ir Marianapolis eidavo ir lietuvių maldininkų procesijos. Amerikos lietuvių reikalų komitetų federacija Šilinės proga nuo 1957-ųjų organizuodavo lietuvių parapijose, pritariant Amerikos vyskupams, maldos dieną – dvasinę kelionę į Šiluvą. Šiluvos atlaidai ir šiomet rugsėjo 8–16 dienomis rengiami Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje Čikagoje.

Aikštė, jungianti baziliką ir Apsireiškimo koplyčią atlaidų metu būna sausakimša.

A. Vaškevičiaus nuotr.

aisiais popiežius Jonas Paulius II paskelbė apie jo beatifikaciją.

Pirmąją Šilinės dieną, rugsėjo 7-ąją, Šiluvoje buvo paminėtas popiežius Jonas Paulius II. Šeštadienį – speciali programa, skirta jaunimui, kuris į Šiluvą atkeliavo pėsčiomis piligriminiame žygyje. Tos pačios dienos vakare Šiluvos mokyklos stadione buvo rodomas išpūdingas italų kūrėjo Sandro Di Stefano miuziklas „Karolis”.

Pagrindinės atlaidų iškilmės vyko rugsėjo 9 d., sekmadienį, švenčiant Seimų dieną ir dėkojant Dievui už Krikšto malonę bei palaimintąjį Jurgį Matulaitį. Tadien Šiluvą pasiekė tris dienas nuo Kryžių kalno keliausiantys piligrimai – X tarptautinio piligrimų žygio dalyviai. Rugsėjo 14 d. atlaiduose bus paminėtas prelatas Jonas Mačiulis-Maironis, kurio 150-osios gimimo metinės minimos šiomet. Rugsėjo 16-ąją Šilinės baigsis meldžiant palaimintojo Jurgio Matulaičio užtarimo, kad mokėtume atpažinti mus supantį blogį ir

Vincentas Sladkevičius ir Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis paaukojo Lietuvą Švč. Mergelei Marijai. Čia saugomas ir paaukojimo aktas. Šis aktas reiškė, jog į Šiluvos Dievo Motinos, nuolat savo užtarimu lydėjusios tautos kelią į laisvę, rankas atiduodamos ir Nepriklausomybės viltys bei lūkesčiai.

1993 m. rugsėjo 7 d. Šiluvą aplankė popiežius Jonas Paulius II. Šventasis Tėvas meldėsi Šiluvos Švč. M. Marijos Apsireiškimo koplyčioje, dalyvavo Dievo žodžio liturgijoje Švč. Mergelės Marijos Gimimo bazilikoje. Popiežius, tarsi atkartodamas Mergelės Marijos per apsireiškimą piemenėliams perduotą žinią, sakė, kad Marija visą savo gyvenimą kreipė į Kristų, tai daryti ji kvietė ir mus. „Kanoje išprašei, kad Tavo Sūnus vandenį paverstų vynu. Padėk lietuvių tautai skausmingą praeities patirtį paversti džiugia ateitimi”, – meldė Šventasis Tėvas Šiluvoje.

2003 metais per Šilinės atlaidus, popiežiaus Jono Pauliaus II lanky-

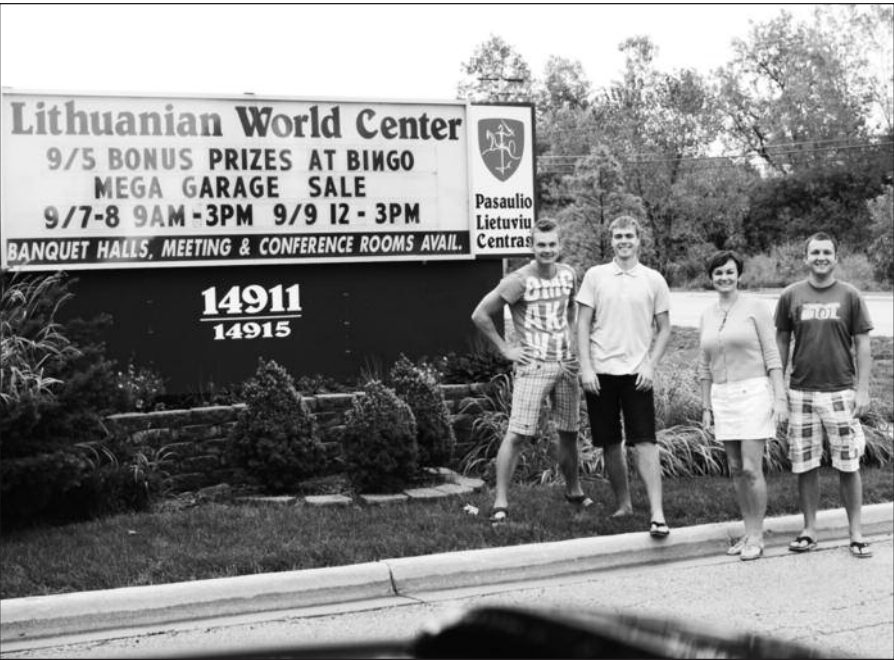
šalia aikštės einanti gatvė.

Švenčiant jubiliejų, Šiluvoje lankėsi Šventojo Tėvo Benedikto XVI pasiuntinys Kelno arkivyskupas kardinolas Joachim Meisner. Tada per 10 Jubiliejaus dienų Šiluvoje apsilankė iki 150 tūkst. maldininkų ne tik iš Lietuvos, bet ir iš artimesnių bei tolimesnių Europos, Amerikos šalių, Australijos žemyno. Žinią apie Marijos apsireiškimą bei Šiluvos šventovę tada išplatino pasaulinės naujienų agentūros. Pirmąkart Šiluvos istorijoje, menančioje ankstesnius konfesinius nesutarimus, tada vyko ekumeninės pamaldos, kuriose dalyvavo kelių krikščioniškų Bažnyčių ir bendruomenių atstovai.

Šiluva liko ir toliau lankoma bei puoselėjama šiuolaikine piligrimine šventove. Kasmet rugsėjo pradžioje gausiai Šiluvą lankantys piligrimai iš visos Lietuvos bei užsienio šalių svečiai švenčia Šilinės atlaidus, kurių tradicija, įvairiais būdais varžyta visų okupacijų metais, liko gyva – galima sakyti, jog didieji atlaidai čia

Šiluvą į savo maršrutus įtraukia Lietuvos ir kitų kraštų piligrimai, lankantys Jono Pauliaus II piligrimų kelio šventoves Lietuvoje. Jos šventovėje ir šiandien svarbiausia išlieka Marijos žinia – kvietimas savo krikščioniškąjį gyvenimą visiškai atgręžti į jos Sūnų Jėzų Kristų. „Esu giliai įsitikinęs, kad Marijos paskelbtoji Šiluvoje žinia reiškia ne ką kita, kaip raginimą rimtai pradėti gyvenimą su Kristumi”, – yra sakęs Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius, kurio rūpesčiu Šiluva nepaprastai pasikeitė, tapdama šiuolaikiniu dvasinės traukos ir piligrimystės centru.

Pasak arkivyskupo S. Tamkevičiaus, svarbu aplankius Šiluvą iš šios šventovės išsinešti daugiau vilties, tikėjimo, supratimo, kad Marija ir šiandien nori parodyti mums Kristų, jo Evangeliją, teikia išminties ir pataria, kad visas asmenines ir pasaulio problemas įmanu išspręsti atsisąjus į Kristaus Evangeliją ir su ja einant gyvenimo keliu.

Trys muškietininkai prie Pasaulio lietuvių centro Lemont.

Trijų muškietininkų pažintis su Amerika

LENA MOORE

Mokslus pabaigę ir šiuolaikines specialybes įsigiję trys jauni lietuviukai – Paulius, Rokas ir Arnoldas, pastudijavę apie Ameriką, nutarė su šia galinga šalimi iš arčiau susipažinti. Jų kelionė prasidėjo New York mieste. Ten kelionės tikslus ir išlaidas paskaičiavę, nusipirko ne naują automobilį „Van“, kuris ir tapo laikinu namu kelionėje. Susidėję būtiniausius daiktus, juo važiuoja per Ameriką, aplankydami savo tėvynainių centrus – norėdami atsigauti ir pasijusti savais tarp savų.

Štai jie Čikagoje. Pasiekę Pasaulio lietuvių centrą, Lemont pradėjo pažintį su pirmosiomis sutiktomis lietuvenėmis, kurios karštą vasaros popietę sėdėjo ant suoliuko medžių pavėsyje. Priėję ir labai mandagiai paklausę, ar kas nors kalba lietuviškai, apsidžiaugę gavę atsakymą, kad visi

sunkumus mainais už savo norą, kuo daugiau pamatyti plačiosios Amerikos.

Gerbiama Irena, nieko nelaukdama, nurodė, kad pasistatyti automobilį gali po jos langais, o pati netikėtus svečius nusivedė į savo butą. Atidarė savo širdį ir duris. Jauni vyrukai, Lietuvos vaikai, atsiduso: „Na, ir atvažiuom pas Močiutę“, kuri dėjo į lėkštes po tris kotletus, o šiems tik akys sukosi ratais, kad nuo „Ravioli“ skardinėse dėžutėse perėjo prie skanių lietuviškai pagamintų kotletų su bulvių koše ir daržovėmis.

Patį Irena Amerikoje įsikūrė prieš penkerius metus. Atvyko iš N. Akmenės, kur 20 metų dirbo vaikų pensionate. Užauginusi keturias dukteris, rado vietos ir globotiniui, kurį kartu su šeima atsivežė į Ameriką.

Tris naktis ir dienas Paulius, Rokas ir Arnoldas glaudėsi Irenos jaukiuose namuose, o ir jos duktė Re-

Vaikinai Irenos Puzarienės namuose.

Zelmos Bartkienės nuotr.

čia kalba lietuviškai. Paklausę, ar gali kur nors pasistatyti savo automobilį nakvynei. Visi trys buvo labai laimingi, kad tai saugi vieta ir dvelkia lietuviška globa. Irena Puzarienė buvo ta didelės širdies „močiutė“, taip ją vėliau vadino jaunuoliai. Ji savo gražia Naujosios Akmenės tarsena motiniškai sakė: „Vaikeliai, einam pas mane, išsiprausite, pailsėsite“. Nors nuo kelionės pavargę šaunūs vyrukai sakėsi neturi tikslo ką nors ap sunkinti – jie pasiryžę nugalėti

nata Rakštienė su šeima padėjo jaunuoliams susitvarkyti jau besibai-giantį automobilio numerio lipduką ir taip palengvinti jų tolimesnę kelionę. Šiuo metu malonūs keliautojai pasiruošę tęsti kelionę po kitas valstijas su viltimi, kad neliks vieni ištikus nelaimei. Reikia manyti, kad tokios nuoširdžios gyvenimo akimirkos kaip Čikagoje ilgai liks Roko, Pauliaus ir Arnoldo atmintyje. O Irena sako: „Ištuštėjo mano namai, rodos, laukiu, rodos, pareis...

Gražindami „Draugo“ pokylio loterijos bilietėlių šakneles aukojo: 210 dol. Zenonas Šukys, Chicago, IL. **60 dol.** Irena J. Mazurkiewicz, North Riverside, IL; Joan A. Stoškus, Palos Park, IL; Pranas Zaranka, Livonia, MI; Dalilė Polikaitienė, Westlake Village, CA; Antanas Adomaitis, Manchester, CT; Joseph Mikulis, Westchester, IL; Audra Reivydas, Northridge, CA. **50 dol.** Enata Skrupskelis, Chicago, IL.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti.

A † A LORETA MARIJA GUZIEC PLIENAITĖ

Su didžiausiu skausmu pranešame, kad 2012 m. rugsėjo 9 d., sulaukusi 57 metų mirė mūsų brangi Loreta.

Nuliūdę liko: mama Adelė Plenienė; brolis Andrius Plienas; dėdė Bronius Sakalys su žmona Jūrate; dėdienės Charlene Sakalys ir Barbara Sakalys; pusseserės Dana Strepman, Audra Sakalys, Sue Baltrus ir Ellen Tungett su šeimomis; pusbroliai Richard, Paul, Robert Sakaliai su šeimomis ir giminės Amerikoje bei Lietuvoje.

Atsisveikinimas penktadienį, rugsėjo 14 d. 11 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. 12 val. popiet bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą.

Prašome draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinimo Mišiose.

Laidotuvės privačios.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Šeimininkus surado po 5 metų

Bokserio mišrūno Diko likimas susiklostė kaip gražioje pasakoje. Prieš penkerius metus Kaune paklydusį ir Jurbarką pasiekusį šunį nuo mirties išgelbėjo gyvūnų globėjai. O visai neseniai keturkojis Kaune atsitiktinai sutiko ir savo šeimininkus.

Kaune 2007-aisiais pasiklydęs ir nežinia kur klajojęs bokserio mišrūnas šių metų vasarį buvo sugautas už 90 kilometrų esančiame Jurbarko.

Šio miesto komunalinės tarnybos darbuotojai laukė keturiolika parų, kol atsiras šuns šeimininkai, o pasibaigus šiam laikotarpiui ketino jį užmigdyti.

Šunį išgelbėjo gyvūnų globos įstaigos „Penkta koja“ specialistai, kuriems paskambino komunalininkai ir pranešė apie nelinksmą keturkojo laukiančią gyvenimo pabaigą.

Bokseris buvo pramintas Rubliu ir priglauostas Kaune esančioje gyvūnų prieglaudoje.

Praėjusį šeštadienį „Penktos kojos“ savanoriai išvyko į Jonavos gatvėje įsikūrusį prekybos centrą pirkti statybinių medžiagų voljerams.

Žinodami, kad Rublis labai mėgsta važiuoti automobiliu, jie pasiėmė ir jį.

Prekybos centro aikštelėje Rublį netikėtai išvydo kaunietis Juozas

Duoba, augintinio netekęs dar 2007 metais. Tada šuo nuklydo nuo namų ir dingo.

Šuns šeimininko ir jo žmonos džiaugsmui nebuvo ribų. Keturkojis irgi pažino savo augintojus ir puolė jiems į glėbį.

Bokserio mišrūnas labai mėgsta važinėti mašina. Tai ir padėjo jam rasti šeimininkus. „Penktos kojos“ nuotr.

Gyvūnų globėjams kauniečiai parodė senas nuotraukas, kai jų augintinis buvo dar visai jaunas.

Rubliui buvo sugrąžinti ne tik jo namai, bet ir ankstesnis Diko vardas.

Vygandas Trainys
Irytas.lt

Victor Lapatinskas , gyvenantis Seattle, WA , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.
Danutė Moors , gyvenanti Glendale, CA , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.
Jonas Talandis , gyvenantis Santa Monica, CA , „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti atsiuntė 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus dosniai remiate.
Romas Ankaitis , gyvenantis Walnut Creek, CA , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 60 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū už paramą.
Antanas Vilutis , gyvenantis Schererville, IN , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.
Daina Variakojis , gyvenanti Chicago, IL , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti 50 dol. Labai ačiū už paramą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Pentadienį, rugsėjo 14 d., 7 val. v.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629) vyks Arvydo Zabulionio fotografijų parodos „Church World“ atidarymas. Paroda tęsis iki spalio 12 d. Tel. pasiteirauti 773-582-6500.

■ **Pasaulio lietuvių centras, skautams** padedant, organizuoja „Garage Sale“. Išpardavimas vyks rugsėjo 14–15 dienomis (penktadienį ir šeštadienį) nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. PLC didžiajame garaže. Kviečiame apsilankyti. Taip pat renkame mažai naudotus daiktus, drabužius, batus, knygas, žaislus, baldus, virtuvės reikmenis ir kt. Tel. pasiteirauti 630-257-8787.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, rugsėjo 16 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Mergelės Marijos noveną, minint 404-ąsias Dievo Motinos apsiereiskimo Šiluvoje metines. Parapijos choro giesmės bus skirtos Šiluvos Marijai. Po Mišių kavutės nebus.

■ **Keliauninkams ir kelionėmis besidomintiems!** Kviečiame visus į popietę susitikimą su dviem šauniais jaunais keliauninkais iš Lietuvos, projekto „Iter Vitae“ sumanytojais ir dalyviais – Evelina ir Karoliu, pasiržusiais autostopu apkeiliuoti pasaulį per 18 mėnesių. Jie jau pusiaukelėje! Nuotykių, išgyvenimų ir dar daugiau tiesiai iš jų pačių lūpų rugsėjo 16 d. 3 val. p. p. klube „Bunkeris“ (8900 Archer Ave. Willow Springs, IL 60480). Ištroškusius ir išalkusius aptarnaus „Bravo Bites“, veiks baras. Tel. pasiteirauti 708-870-0788 (Diana).

■ **Čikagos lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“** laukia buvusių ir naujų šokėjų! 2012–2013 m. „Grandies“ šokių sezoną pradės jaunių (6–11 skyrių) ir studentų (12 kl. ir vyresni) ratalių šokėjai, kurie repeticijas pradės sekmadienį, rugsėjo 16 d. Veteranų/ pagyvenusiųjų šokėjų ratalis repeticijas pradės sekmadienį, rugsėjo 23 d. Vaikučių ratalio A (nuo 3 metų), ratalio B (darželio – 1 skyriaus) ir vaikų ratalio (2–5 skyrių) šokėjai pirmą kartą repetuos sekmadienį, rugsėjo 30 d., 12:30 val. p. p. Registruotis galima internetu: www.grandischicago.org. Daugiau informacijos suteiks ansamblio vadovė Violeta Smieliauskaitė Fabianovich, tel. 708-422-3556 arba el. paštu: poniaviola@yahoo.com.

■ **Rugsėjo 22 d., 6 val. v. Jaunimo centro** didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks Algirdo Motuzos ir Loretos Janulevičiūtės autorinis koncertas „Aš myliu“. Koncerte skambės dainos Lietuvai, motinai ir meilei. Pertraukos metu galėsite pasivaikinti „Kuni-gaikščių uždegos“ pagamintais patiekalais ir atsigaiivinti gaivinančiais gėrimais.

■ **Kviečiame į Ramūno Rudoko spektaklį „Tėtis“**, kuris vyks spalio 5 d. 7:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje. Bilieto kaina – 35 dol. 100 proc. juoko doze garantuota!!!

■ **Spalio 7 d., sekmadienį, PLC didžiojoje salėje, Lemont, 12:30 val. p. p.**

vyks kasmetiniai organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ lėšų telkimo „Derliaus pietūs“. Nuotaikingą muzikinę programą atliks „Svajonės“ choristai. Gardžiausios Zitos Šoliūnaitės Kušeliauskienės ir talkininkų paruoštais patiekalais. Šeiminkams talkins kun. Alfonso Lipniūno – prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos nariai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir paremti organizacijos labdaros projektus. Apie dalyvavimą prašau pranešti Ritai Venclovienei tel. 630-243-1228, el. paštu: venclovas@comcast.net arba Rūtai Šmulkštienei tel. 630-243-1089, el. paštu: r.l.smulkstys@sbcglobal.net. Informacija apie organizaciją rasite tinklalapyje www.childgate.org

■ **Po 12 metų pertraukos 3 Šiaurės Amerikos lietuvių chorai** – Cleveland „Exultate“, Toronto „Volungė“ ir Čikagos „Dainava“ – gerbėjus kviečia į koncertą vyks Trinity Christian College Ozinga Chapel Auditorium (6601 W. College Dr., Palos Heights, IL) spalio 14 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Bilietus galima įsigyti „Lietuvėlėje“, „Seklyčioje“, PLC raštinėje (Lemont, IL), internetu www.boxofficetickets.com arba „Dainavos“ tinklalapyje www.dainava.us, taip pat užsisakyti tel. 800-494-8497.

■ **Spalio 27 d., šeštadienį, nuo 8:30 val. r. iki 2:30 val. p. p.** Jaunimo centro didžiojoje salėje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) Knygų mugė. Nebrangiai galėsite nusipirkti romanų, enciklopedijų, knygų-albumų apie Lietuvą, antikvarinių lietuviškų leidinių, natų ir senų plokštelių. Bus ir anglišių knygų. Parduodami leidiniai – LTSC publikatai. Pirkdami paremsite LTSC ir Jaunimo centrą. Maloniai kviečiame apsilankyti. Išsamesnė informacija tel. 773-434-4545 arba info@lithuanianresearch.org. Iki mugės galite siųsti savo pageidavimus, pasistengsime surasti Jūsų ieškomą leidinį.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Waterbury, CT, rugsėjo 15 d., 10 val. r.** ant Duggan pradinės mokyklos sienos (38 W. Porter St., Waterbury, CT) bus atidengta paminklinė lenta žuvusiems 1955 m. potvynyje (dauguma žuvusiųjų buvo lietuviai). Potvynio aukų atminimu ir paminklėliu rūpinasi Brooklyn gyventojų draugija. Lentoje pagal seną nuotrauką išraižytas potvynio vaizdas ir iškaltos žuvusiųjų pavardės. Taisyklingu lietuviškų pavardžių parašymu atminimo lentoje rūpinosi specialus komitetas.

■ **Mokslo metų pradžios šventė New York Maironio** liuanistinėje mokykloje vyks rugsėjo 15 d., šeštadienį, 10 val. r. mokyklos salėje (206 Skillman Ave., Brooklyn, NY 11211). Kviečiame atvykti lankančius mokyklą ir naujus mokinius. Smulkesnė informacija teikiama el. paštu paštudirector@nymaironomokykla.org

■ **Spalio 19–21 dienomis Dainavoje, Manchester, MI** vyks bardų festivalis „Tegu daina gyvuoja visada!“ Daugiau informacijos: vunderys@msn.com arba tel. 734-261-4069. Savaitgalis rengiamas 2011 m. lapkričio mėn. Toronte mirusio, Čikagoje augusio muzikalaus ateitininko, Ramūno Underio atminimui.

Vatikano II Susirinkimas vyko prieš 50 metų.

Loyola University archyvo nuotr.

Rugsėjo 20 d. Loyola University Chicago vyks mokslinė konferencija „**Vatikano II Susirinkimas: tada ir šiandien**“, skirta paminėti paskutinio visuotinio bažnyčios susirinkimo 50-ąsias metines. Renginys prasideda 9 val. r. (1 sesija). 12 val. p. p. – 1 val. p. p. – pietūs. 1 val. p. p. prasidės 2-oji sesija, kuri tęsis iki 5 val. p. p. Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.luc.edu/ccih arba paskambinę tel. 773-508-3820.

Kviečiame savanoriauti Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo (World Lithuanian Economic Forum – WLEF), kuris vyks Čikagoje rugsėjo 21 d.

Ieškome lietuvių kilmės studentų savanorių galinčių patalkinti ruošiantis forumui ir jo metu. Labiausiai kviečiami studentai, studijuojantys verslą, vadybą, ekonomiką, finansus ir pan. Jūsų prašysime padėti paruošti informacinius paketus, pasitikti ir registruoti forumo svečius ir dalyvius, teikti bendro pobūdžio pagalbą forumo organizatoriams, kad renginys vyktų sklandžiai ir sėkmingai.

Daugiau informacijos apie forumą ieškokite adresu: <http://www.plef.lt/> Prašome registruotis: vaidarman@gmail.com arba skambinti tel. 773-428-5677.

Bendruomenės diena ir tarnysčių mugė 2011 metais.

Dainos Čyvienės nuotr.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija kviečia visas ne pelno siekiančias organizacijas, kurioms rūpi savanoriškas darbas ir tarnystė, dalyvauti mūsų Bendruomenės Mišiose ir tarnysčių mugėje rugsėjo 30 d. 10:30 val. r. Tai būtų puiki proga pristatyti jūsų organizaciją ir pabendrauti su žmonėmis. Misija parūpins stalus. Stalai, pažymėti organizacijų ir tarnysčių pavadinimais, bus paruošti sekmadienio ryte, tad kviečiame atvykti jau 8:30 val. r., kad iki 9:30 val. r. pasiruošimo darbai būtų baigti. Apie dalyvavimą prašoma pranešti iš anksto el. pašto adresu matulaitismission@sbcglobal.net

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747